

Βρυξέλλες, 23 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

15031/22

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0393 (NLE)**

ENER 621
ENV 1193
COMPET 937
TRANS 735
CONSOM 306
IND 497
ECOFIN 1219
FISC 230

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	23 Νοεμβρίου 2022
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 668 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 668 final.

σνημμ.: COM(2022) 668 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 22.11.2022
COM(2022) 668 final

2022/0393 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Διά της πρότασης δημιουργείται ένα προσωρινό και καλά στοχευμένο ρυθμιστικό μέσο για την αντιμετώπιση του φαινομένου των ακραίων κορυφώσεων των τιμών που προκαλούνται από ανεπάρκειες στους μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών των αγορών χονδρικής πώλησης αερίου, ούτως ώστε να αποτραπούν σημαντικές ζημίες στην οικονομία της Ένωσης.

α) Η κρίση στην Ουκρανία οδηγεί σε άνευ προηγουμένου αυξήσεις των τιμών και σοβαρή οικονομική ζημία.

Η αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και η χρήση της ενέργειας ως όπλου έχουν πυροδοτήσει μια άνευ προηγουμένου ενεργειακή κρίση, η οποία επηρεάζει ιδιαίτερα την Ένωση, καθώς έχει προκαλέσει απότομη αύξηση των τιμών της ενέργειας, και, συνακόλουθα, άνοδο του πληθωρισμού και διακινδύνευση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μας. Η Ρωσία έχει προβεί σε εσκεμμένες διαταραχές και χειραγώγηση του εφοδιασμού, επηρεάζοντας τις ευρωπαϊκές τιμές φυσικού αερίου και την ισορροπία της διαμόρφωσης των τιμών στις αγορές ενέργειας. Η απόφαση της Ρωσίας να διακόψει τον εφοδιασμό μέσω του αγωγού Nord Stream 1 και να διαταράξει τον εφοδιασμό αρκετών κρατών μελών της ΕΕ, η δολιοφθορά στους αγωγούς Nord Stream 1 και 2 και η ανάγκη εξεύρεσης νέων πηγών και διαδρομών εφοδιασμού σε σύντομο χρονικό διάστημα έχουν οδηγήσει την κρίση σε νέα φάση. Όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2022 με τίτλο «Σχέδιο REPowerEU», η ΕΕ έχει δεσμευτεί να καταργήσει πλήρως την εξάρτησή της από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα διά της μείωσης της ζήτησης, της επιτάχυνσης της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αντικατάστασης του ρωσικού αερίου με εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού από αξιόπιστους εταίρους μέσω της ενεργειακής πλατφόρμας. Το ρωσικό μερίδιο των εισαγωγών αερίου αγωγών επί των συνολικών εισαγωγών αερίου της ΕΕ μειώθηκε ήδη από 41 % τον Σεπτέμβριο του 2021 σε 9 % τον Σεπτέμβριο του 2022.

Ενώ οι αγορές είχαν ήδη αντιδράσει με σημαντική αύξηση των τιμών αερίου από την έναρξη της ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, οι τιμές του φυσικού αερίου έχουν σημειώσει άνευ προηγουμένου τιμολογιακές αιχμές, εγγίζοντας πρωτοφανώς υψηλά επίπεδα καθ' όλο το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου του 2022. Ενώ οι τιμές κατά την προηγούμενη δεκαετία κυμαίνονταν μεταξύ 5 EUR/MWh και 35 EUR/MWh, οι ευρωπαϊκές τιμές φυσικού αερίου έφθασαν σε επίπεδα κατά 1 000 % υψηλότερα των μέσων τιμών που παρατηρούνταν προηγουμένως στην Ένωση. Οι τιμές των προθεσμιακών προϊόντων του ολλανδικού TTF για το αέριο (τριμηνιαία προϊόντα) που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο ICE Endex¹ ανήλθαν σε 350 EUR/MWh, ενώ η τιμή του αερίου επόμενης ημέρας του TTF στο EEX ανήλθε στα 316 EUR/MWh, χωρίς σημαντικές αλλαγές στους όγκους συναλλαγών. Οι

¹ Διαφορά τιμής μετρούμενη με βάση την τιμή του «TTF spot EGSi» (ευρωπαϊκός δείκτης αερίου άμεσης παράδοσης του TTF) από το EEX μείον τον μέσο όρο των εκτιμώμενων τιμών ΥΦΑ άμεσης παράδοσης της βορειοδυτικής ΕΕ και της νοτιοδυτικής ΕΕ (η εκτίμηση των δύο τελευταίων τιμών διενεργήθηκε από τον οίκο Platts/S&P Global).

τιμές του επόμενου μήνα εκτινάχθηκαν κατά πολύ πάνω από τα 200 EUR/MWh και έφθασαν στο ανώτατο επίπεδό τους στις 26 Αυγούστου 2022 προσεγγίζοντας τα 314 EUR/MWh. Επί δύο συνεχείς εβδομάδες, ήτοι μεταξύ 18ης Αυγούστου και 31ης Αυγούστου 2022, η τιμή του επόμενου μήνα υπερέβαινε τα 225 EUR/MWh. Τα υψηλότερα επίπεδα τιμών επιτεύχθηκαν για μία εβδομάδα —5 συνεχόμενες ημέρες διαπραγμάτευσης—, ήτοι μεταξύ 22ας και 26ης Αυγούστου 2022, περίοδο κατά την οποία οι τιμές προσέγγιζαν ή υπερέβαιναν τα 265 EUR/MWh. Κατά την περίοδο μεταξύ 22ας και 31ης Αυγούστου 2022, η διαφορά μεταξύ των τιμών του αερίου άμεσης παράδοσης του TTF και του ΥΦΑ² υπερέβαινε τα 57 EUR/MWh. Κατά τις τρεις τελευταίες ημέρες της εβδομάδας μεταξύ 22ας και 26ης Αυγούστου 2022, η διαφορά μεταξύ των τιμών του αερίου άμεσης παράδοσης του TTF και των τιμών αναφοράς του ΥΦΑ υπερέβαινε τα 58 EUR/MWh. Πρόκειται για μια άνευ προηγουμένου αποσύνδεση των τιμών του TTF από τις τιμές του ΥΦΑ, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις τιμές της παγκόσμιας αγοράς. Μετά την επίτευξη των ως άνω ακραίων επιπέδων τον Αύγουστο του 2022, οι τιμές έπεσαν κάτω από τα 220 EUR/MWh τις επόμενες εβδομάδες και έκτοτε δεν έχουν κορυφωθεί ξανά πάνω από το επίπεδο αυτό.

Αυτή η υπερβολική εκτίναξη των τιμών κατά τη διάρκεια δύο σχεδόν εβδομάδων ήταν εξαιρετικά επιζήμια για την ευρωπαϊκή οικονομία. Το αέριο χρησιμοποιείται ευρέως από πολλούς τομείς της οικονομίας της ΕΕ, από τις ΜΜΕ έως τη μεγάλη βιομηχανία, ιδίως δε τους αεριοβόρους κλάδους όπως η κεραμουργία, η υαλουργία, η βιομηχανία λιπασμάτων, η βιομηχανία χάρτου και χαρτοπολτού και η βιομηχανία χημικών προϊόντων. Οι πολύ υψηλές τιμές φυσικού αερίου στα επίπεδα που παρατηρήθηκαν τον Αύγουστο, ύψους περίπου 350 EUR/MWh, έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της Ένωσης ακόμη και για μικρό χρονικό διάστημα· προξενούν αλυσιδωτές επιπτώσεις στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και αυξάνουν τον συνολικό πληθωρισμό. Οι εκτινάξεις των τιμών συνεπάγονται απτές ζημιές και κινδύνους για τους πελάτες και τους προμηθευτές ενέργειας, καθώς και για την ασφάλεια του εφοδιασμού στις αγορές αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Οι πελάτες ήταν πλήρως εκτεθειμένοι στις ακραίες αιχμές τιμών που προκλήθηκαν από σημεία συμφόρησης της περιφερειακής δυναμικότητας εφοδιασμού. Λειτουργώντας στη μέγιστη δυναμικότητα εφοδιασμού, τυχόν περαιτέρω αυξήσεις των τιμών δεν μπορούν να επιφέρουν πρόσθετη παροχή αερίου. Η επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά ολόκληρη την οικονομία της Ένωσης, θέτοντάς την σε τροχιά χαμηλότερης ανάπτυξης και υψηλότερου πληθωρισμού σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής³. Ο ετήσιος μέσος πληθωρισμός προβλέπεται να κορυφωθεί σε ιστορικά υψηλά επίπεδα το 2022, ήτοι στο 7,6 % στη ζώνη του ευρώ και στο 8,3 % στην ΕΕ, πριν υποχωρήσει το 2023 στο 4,0 % και το 4,6 % αντίστοιχα. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ένωσης υπό τον τίτλο «Θερινές (ενδιάμεσες) οικονομικές προβλέψεις του 2022», η οικονομία της Ένωσης θα αναπτυχθεί μόνο κατά 2,7 % το 2022 και κατά 1,5 % το 2023. Ο ρυθμός ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ αναμένεται να ανέλθει σε 2,6 % το 2022 και να υποχωρήσει σε 1,4 % το 2023· σε ορισμένες χώρες, αναμένεται ύφεση.

Με τα τρέχοντα χαμηλά επίπεδα των ρωσικών ροών φυσικού αερίου προς την Ευρώπη, τα οποία έχουν ήδη μειωθεί στο 9 % των συνολικών ενωσιακών εισαγωγών αερίου μέσω αγωγών, και την προοπτική ότι δεν θα αυξηθούν στα προπολεμικά επίπεδα, η κατάσταση στις

² Διαφορά τιμής μετρούμενη με βάση την τιμή του «TTF spot EGSi» (ευρωπαϊκός δείκτης αερίου άμεσης παράδοσης του TTF) από το EEX μείον τον μέσο όρο των εκτιμώμενων τιμών ΥΦΑ άμεσης παράδοσης της βορειοδυτικής ΕΕ και της νοτιοδυτικής ΕΕ (η εκτίμηση των δύο τελευταίων τιμών διενεργήθηκε από τον οίκο Platts/S&P Global).

³ [Θερινές οικονομικές προβλέψεις του 2022: Ο πόλεμος της Ρωσίας επιδεινώνει τις προοπτικές,](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_22_4511) (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_22_4511).

αγορές αερίου και στις χρηματοπιστωτικές αγορές εξακολουθεί να παραμένει προβληματική στην ΕΕ. Η άνευ προηγουμένου αλλαγή των διαδρομών εφοδιασμού και μεταφοράς αερίου, σε συνδυασμό με τους μηχανισμούς διαμόρφωσης της αγοράς και των τιμών, οι οποίοι δεν ήταν σχεδιασμένοι για να αντεπεξέλθουν σε κλυδωνισμούς του εφοδιασμού, εκθέτει τους Ευρωπαίους καταναλωτές και τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε πρόδηλο κίνδυνο περαιτέρω πιθανών επεισοδίων οικονομικώς επιζήμιων εκτινάξεων των τιμών του αερίου. Η ασφάλεια του εφοδιασμού ενδέχεται να απειληθεί από απρόβλεπτα γεγονότα, όπως ατυχήματα ή δολιοφθορά σε αγωγούς, τα οποία διαταράσσουν τον εφοδιασμό της Ευρώπης με αέριο ή αυξάνουν δραματικά τη ζήτηση. Οι εντάσεις στην αγορά και η νευρικότητα, που προκαλούνται από τον φόβο ξαφνικής έλλειψης, είναι πιθανό να συνεχιστούν πέραν του τρέχοντος χειμώνα και κατά το επόμενο έτος, καθώς η προσαρμογή στους κλυδωνισμούς του εφοδιασμού και η δημιουργία νέων σχέσεων και υποδομών εφοδιασμού αναμένεται να διαρκέσουν ένα ή περισσότερα έτη.

β) Μεταβολή του πλαισίου του TTF και της αγοράς — αλλαγή της σημασίας των δεικτών αναφοράς για τις τιμές

Σύστημα διαμόρφωσης των τιμών

Ο μηχανισμός μεταβίβασης τίτλων (TTF) είναι ένας «κόμβος⁴» ή «εικονικό σημείο διαπραγμάτευσης» συστήματος, κατά το κοινώς λεγόμενο, εισόδου/εξόδου, όπου οι χρήστες του δικτύου μπορούν να μεταφέρουν αέριο μεταξύ τους. Ο κόμβος τελεί συνήθως υπό τη διαχείριση ενός διαχειριστή συστήματος μεταφοράς ή άλλου φορέα που διορίζεται από το κράτος μέλος, ο οποίος διαχειρίζεται ορισμούς για τη μεταβίβαση τίτλων αερίου μεταξύ των χρηστών του δικτύου.

Ένα φάσμα προϊόντων μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης προς παράδοση στους εν λόγω κόμβους, εικονικούς ή φυσικούς (όπου το αέριο πρέπει να παραδίδεται σε συγκεκριμένο φυσικό σημείο)⁵. Οι κόμβοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη σταθερότητα του συστήματος φυσικού αερίου, καθώς επιτρέπουν τη μεταφορά αερίου μεταξύ παραγόντων της αγοράς και, ως εκ τούτου, βρίσκονται στο επίκεντρο της αγοράς αερίου. Υπάρχουν διάφοροι κόμβοι αερίου στην Ευρώπη, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι οι εξής: ο ολλανδικός TTF (NL), ο γερμανικός Trading Hub Europe (THE), το γαλλικό σημείο συναλλαγής αερίου — Βορρά (PEG), οι βελγικοί Zeebrugge (Beach) και ZTP, το αυστριακό Virtual Trading Point (VTP), το ιταλικό Punto di Scambio Virtuale (PSV), το τσεχικό Virtual Trading Point (VTP), το ισπανικό Virtual Balancing Point (PVB) και το βρετανικό National Balancing Point (NBP).

Ειδική σημασία της τιμής των προθεσμιακών προϊόντων του TTF για το σύστημα διαμόρφωσης τιμών της ΕΕ

Η διαπραγμάτευση σε κόμβους μπορεί να πραγματοποιείται είτε εξωχρηματιστηριακά είτε χρηματιστηριακά, όπου ο κόμβος είναι ο τόπος παράδοσης για την ανταλλαγή αερίου μεταξύ χαρτοφυλακίων. Το πιο ρευστό προϊόν που αναφέρεται στο TTF είναι το ολλανδικό «TTF Gas Futures» για παράδοση εντός του μήνα, το οποίο αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο «ICE Endex», ενώ στη λεγόμενη «αγορά άμεσης παράδοσης», δηλαδή στην αγορά προϊόντων διάρκειας ίσης ή μικρότερης της ημέρας, το Ευρωπαϊκό Ενεργειακό Χρηματιστήριο («EEX») αποτελεί την πιο ρευστή αγορά.

⁴ Κόμβος είναι ένα εικονικό σημείο διαπραγμάτευσης συστήματος εισόδου/εξόδου, όπου μπορεί να μεταφερθεί αέριο μεταξύ των χρηστών του δικτύου. Συχνότατα, διαχειριστής του κόμβου είναι ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς (ή άλλος διορισμένος φορέας).

⁵ ACER(2011) Framework Guidelines on Gas Balancing in Transmission Systems.

Το TTF είναι ένα εικονικό σημείο διαπραγμάτευσης με το οποίο σχετίζονται τόσο συμβόλαια άμεσης παράδοσης όσο και προθεσμιακά συμβόλαια. Τα προϊόντα που σχετίζονται με το TTF (δηλαδή τα συμβόλαια με σημείο παράδοσης το TTF) είναι διαθέσιμα στα χρηματιστήρια και συνήθως κυμαίνονται από βραχυπρόθεσμα προϊόντα (π.χ. ενδοημερήσια, επόμενης ημέρας, επόμενης εβδομάδας) έως προϊόντα με ορίζοντα παράδοσης αρκετά έτη αργότερα. Στο πλαίσιο αυτό διακρίνονται διάφορες αγορές:

Οι αγορές άμεσης παράδοσης (ενδοημερήσιας και επόμενης ημέρας) είναι ο τόπος στον οποίο οι ΔΣΜ διατηρούν τη φυσική ισορροπία στο δίκτυο, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού. Είναι επίσης ο τόπος για συναλλαγές που παραδίδονται φυσικά, όπου οι συμμετέχοντες στην αγορά θα εξισορροπούν τα χαρτοφυλάκια αερίου τους ανταποκρινόμενοι σε αλλαγές στη ζήτηση και την προσφορά, για παράδειγμα λόγω καιρικών συνθηκών ή συμφόρησης. Αυτό δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας πρότασης, δεδομένων των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού και την εξισορρόπηση των ημερήσιων αγορών.

Οι αγορές παραγώγων, ιδίως με συμβόλαια που αφορούν τη μελλοντική παράδοση αερίου (π.χ. συμβόλαια επόμενου μήνα ή μεγαλύτερης διάρκειας), είναι απαραίτητες προκειμένου οι εταιρείες αερίου να αντισταθμίζουν τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους τους κατά την αγορά αερίου σε ασταθείς αγορές. Οι πιο σταθερές μακροπρόθεσμες τιμές των παραγώγων παρέχουν επίσης μηνύματα τιμών για ένα αξιόπιστο περιβάλλον για τις επενδύσεις σε υποδομές. Οι παρεμβάσεις σε παράγωγα και μελλοντικές αγορές ενδέχεται επίσης να έχουν επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Οι Οργανισμοί Αναφοράς Τιμών παρακολουθούν τη δραστηριότητα των αγορών επόμενης ημέρας και δημοσιεύουν δείκτες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με το TTF, οι οποίοι συνήθως αναφέρονται σε συμβόλαια. Οι τιμές αναφοράς επόμενου μήνα του TTF είναι αυτές που αναφέρονται συχνά στα συμβόλαια. Με τη σειρά τους, οι δείκτες που σχετίζονται με το TTF, οι οποίοι αφορούν την τιμή συμβολαίων άμεσης παράδοσης ή προθεσμιακών συμβολαίων του TTF, μπορούν να χρησιμοποιηθούν στους τύπους τιμών που περιέχονται σε μεγαλύτερης διάρκειας συμβόλαια. Αυτό συνδέεται κυρίως με το γεγονός ότι, κατά τα τελευταία έτη, το TTF έχει εκληφθεί ως το πλέον αξιόπιστο σημείο αναφοράς για τις τιμές του αερίου σε επίπεδο ΕΕ, ακόμη και πέρα από τα όρια της περιοχής που εξυπηρετείται από τον κόμβο TTF.

Τα χρηματιστήρια συνήθως διαθέτουν, κατά το κοινώς λεγόμενο, «γραφεία συμψηφισμού», τα οποία διαχειρίζονται τους κινδύνους των αντισυμβαλλομένων, καθώς οι διαπραγματεύσεις διενεργούνται χωρίς γνωριμία του αντισυμβαλλομένου.

Το TTF είναι ο κόμβος αερίου με τη μεγαλύτερη ρευστότητα στην ΕΕ και αποτελεί ευρέως χρησιμοποιούμενο σημείο αναφοράς για τις ευρωπαϊκές τιμές αερίου, λειτουργώντας ως το σημαντικότερο μέσο διαπραγμάτευσης και διαχείρισης κινδύνου για την εμπορία αερίου στην Ευρώπη. Οι δείκτες TTF έχουν χρησιμοποιηθεί τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη ως σημεία αναφοράς για τις τιμές του φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Αυτό οφείλεται στην ειδική γεωγραφική θέση του κόμβου, χάρη στην οποία λαμβάνει φυσικό αέριο από διάφορες πηγές, μεταξύ άλλων αέριο εγχώριας παραγωγής από το πεδίο «Groningen», νορβηγικό αέριο, ΥΦΑ, καθώς και σημαντικές ποσότητες από τη Ρωσία. Οι τελευταίες πρέπει τώρα να αντικατασταθούν από άλλους προμηθευτές τρίτων χωρών. Οι παράγοντες της αγοράς στην ΕΕ χρησιμοποιούσαν παραδοσιακά το TTF ως σημείο τιμολογιακής αναφοράς για το φυσικό αέριο για ολόκληρη την Ευρώπη, θεωρήθηκε δε αντιπροσωπευτικό του συνόλου της αγοράς. Σύμφωνα με στοιχεία της αγοράς, ο κόμβος TTF αντιπροσώπευε περίπου το 80 % του φυσικού αερίου που αποτελούσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης αθροιστικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τους πρώτους 8 μήνες του 2022 (ίδιο ποσοστό με

αυτό του 2021 κατά την ίδια περίοδο). Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, το μερίδιο των χρηματιστηριακών διαπραγματεύσεων στο TTF αυξήθηκε σε 70 % κατά τους πρώτους 8 μήνες του 2022. Το ICE ENDEX και το ECC B.V. είναι οι φορείς εκμετάλλευσης χρηματιστηρίων αερίου για την ολλανδική αγορά αερίου.

Ενδείξεις δυσλειτουργίας στη διαμόρφωση των τιμών που συμβάλλουν σε υπερβολικές αυξήσεις των τιμών

Η απρόκλητη επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και η χρήση της ενέργειας ως όπλου από πλευράς της Ρωσίας έχουν βαθύ διαρθρωτικό αντίκτυπο στις αγορές φυσικού αερίου στην Ευρώπη, αλλάζοντας ριζικά την προέλευση του εφοδιασμού στην Ευρώπη και τον τρόπο ροής αερίου εντός της ΕΕ.

Οι διαταραχές του εφοδιασμού από τη Ρωσία μείωσαν το ποσοστό του ρωσικού αερίου αγωγών επί των συνολικών εισαγωγών αερίου αγωγών στην ΕΕ από 40 % σε 9 % κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους. Οι υποδομές που απαιτούνται για την κάλυψη των αναγκών ροών από άλλες πηγές δεν είναι ακόμη διαθέσιμες. Επί του παρόντος εξελίσσεται η αντιμετώπιση διαφόρων σημείων συμφόρησης στις υποδομές τόσο του αερίου αγωγών όσο και του ΥΦΑ, με στόχο την προσαρμογή στη νέα πραγματικότητα της αγοράς σύμφωνα με το σχέδιο REPowerEU.

Οι υποδομές του συστήματος αερίου της Βορειοδυτικής Ευρώπης χαρακτηρίζονται από σημαντικούς περιορισμούς, τόσο ως προς τη μεταφορά μέσω αγωγών (Δύση-Ανατολή) όσο και ως προς την ικανότητα επαναεριοποίησης του ΥΦΑ, γεγονός το οποίο, σε περίπτωση κλυδωνισμού του εφοδιασμού και δημιουργίας νέων οδών εφοδιασμού, κατέστη προβληματικό για τον μηχανισμό διαμόρφωσης τιμών για την υπόλοιπη Ευρώπη. Οι περιορισμοί αυτοί ευθύνονται εν μέρει για τη γενική αύξηση των τιμών του αερίου από την έναρξη της κρίσης. Τα σημεία συμφόρησης στις υποδομές της περιοχής ήταν ένας από τους λόγους που εξηγούν την αύξηση της απόκλισης μεταξύ των προθεσμιακών προϊόντων του TTF και των τιμών του ΥΦΑ στην παγκόσμια αγορά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Στο παρελθόν, η τιμή των προθεσμιακών προϊόντων του TTF ήταν πάντοτε αντιπροσωπευτικό και αξιόπιστο σημείο αναφοράς για τις τιμές του αερίου σε πολλές περιοχές της Ευρώπης, ωστόσο έχει εν μέρει απολέσει τη συνάφεια και την αξιοπιστία της ως σημείου αναφοράς των τιμών για ορισμένες περιοχές —ιδίως σε εκείνες τις χώρες όπου η πρόσβαση στο ΥΦΑ και σε άλλες πηγές αερίου είναι ευκολότερη από ό,τι σε χώρες που δεν διαθέτουν σημαντική πρόσβαση στο ΥΦΑ και όπου τα σημεία συμφόρησης της δυναμικότητας εμποδίζουν τον πρόσθετο εφοδιασμό.

Ένας σαφής ενδείκτης της δυσλειτουργίας του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών που επηρεάζει το σύνολο της ευρωπαϊκής αγοράς είναι ότι, από τον Απρίλιο του 2022, η τιμή των προθεσμιακών προϊόντων του TTF αποσυνδέθηκε από άλλους περιφερειακούς κόμβους στην Ευρώπη, καθώς και από τις εκτιμήσεις τιμών που πραγματοποιήθηκαν για τις εισαγωγές ΥΦΑ από επαγγελματίες παρόχους δεικτών («οργανισμοί αναφοράς τιμών»). Υπό κανονικές συνθήκες, όπως συνέβη την τελευταία δεκαετία κατά την οποία το TTF κατέστη το πλέον χρησιμοποιούμενο σημείο αναφοράς για την τιμή του φυσικού αερίου στην Ευρώπη, η διαφορά μεταξύ TTF και ΥΦΑ ήταν μικρότερη ή και αρνητική. Η αφύσικη διαφορά που παρατηρήθηκε τον Αύγουστο του 2022 μεταξύ του TTF και άλλων περιφερειακών κόμβων αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι το TTF ενδέχεται να μην αποτελεί αντιπροσωπευτικό σημείο αναφοράς για την κατάσταση της αγοράς εκτός της Βορειοδυτικής Ευρώπης, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση υψηλών τιμών, αναντίστοιχων προς τα θεμελιώδη στοιχεία της αγοράς για το σύνολο της ΕΕ. Ως εκ τούτου, με τον κανονισμό [XXXX/2022] δημιουργήθηκε ένας νέος, πιο αξιόπιστος δείκτης αναφοράς ΥΦΑ σε επίπεδο Ένωσης, ο οποίος θα αναπτυχθεί από τον ACER έως την 1η Μαρτίου 2023. Τα επεισόδια έλλειψης στην αγορά της Βορειοδυτικής

Ευρώπης επηρεάζουν αδικαιολόγητα άλλες περιφερειακές αγορές εκτός της Βορειοδυτικής Ευρώπης λόγω της σύνδεσης των συμβολαίων με τον δείκτη του TTF.

Τα σημεία συμφόρησης στις υποδομές έχουν οδηγήσει σε σημαντικές και πρωτοφανείς διαφορές τιμών μεταξύ TTF, εθνικών κόμβων αερίου και τιμών ΥΦΑ. Έως ότου επιλυθούν, τα σημεία συμφόρησης στις υποδομές της Βορειοδυτικής Ευρώπης θα επηρεάζουν τη διαμόρφωση των τιμών και θα εξακολουθήσουν να έχουν μαζικές και δυσανάλογες επιπτώσεις στις αγορές φυσικού αερίου και στην οικονομία της Ευρώπης. Μόλις οι ροές αγωγών και οι τερματικοί σταθμοί ΥΦΑ επιτύχουν τη μέγιστη δυναμικότητα, διασφαλίζοντας την ασφάλεια του εφοδιασμού, τυχόν περαιτέρω αυξήσεις των τιμών πέραν μιας ορισμένης διαφοράς με τις παγκόσμιες τιμές αερίου, η οποία είναι απαραίτητη για την προσέλκυση φορτίων ΥΦΑ στην ήπειρο, δεν προσελκύουν νέο αέριο, αλλά είναι αποτέλεσμα σημείων συμφόρησης στις υποδομές. Την κατάσταση αυτή μπορεί να εκμεταλλευτούν διαπραγματευτές και εταιρείες ενέργειας με σκοπό την αύξηση των τιμών, γεγονός που θα έχει επιζήμιες επιπτώσεις σε ολόκληρη την Ένωση.

Τούτο οδήγησε σε καταστάσεις όπως εκείνη που επικράτησε κατά τις δύο τελευταίες εβδομάδες του Αυγούστου του 2022, όταν οι τιμές του φυσικού αερίου ανήλθαν σε επίπεδα ρεκόρ άνω των 300 EUR/MWh, η δε τιμή στους ηπειρωτικούς κόμβους, όπως ο TTF, υπερέβη την τιμή του ΥΦΑ κατά 70 EUR/MWh (δηλαδή η τιμή TTF ήταν έως και 25 % υψηλότερη από την τιμή ΥΦΑ, όπως προκύπτει από τον μέσο δείκτη ΥΦΑ άμεσης παράδοσης της Βορειοδυτικής και Νοτιοδυτικής Ευρώπης). Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο δείκτης TTF δεν αποτελεί πλέον επαρκές σημείο αναφοράς για τις τιμές στην Ευρώπη.

Δεδομένου του ρόλου του TTF ως σημείου αναφοράς για τα συμβόλαια σε ολόκληρη την Ευρώπη, αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι Ευρωπαίοι πελάτες που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη να υποχρεωθούν να πληρώσουν υψηλότερη τιμή, αν και το φυσικό αέριο στις παγκόσμιες αγορές ήταν σημαντικά φθηνότερο. Στην περίπτωση αυτή, η ακραία αύξηση του TTF, η οποία προκλήθηκε κυρίως από εσωτερικά σημεία συμφόρησης της δυναμικότητας εντός της Κεντρικής Ευρώπης, δεν ήταν πλέον αντιπροσωπευτική για πολλούς Ευρωπαίους πελάτες, θεωρήθηκε δε υπερβολική και μη αντικατοπτρίζουσα την ισορροπία της αγοράς.

Για λόγους που τεκμηριώνονται από τη διαφορά που παρατηρήθηκε τον Αύγουστο μεταξύ του TTF και άλλων περιφερειακών κόμβων, το TTF ενδέχεται να μην αποτελεί πλέον αντιπροσωπευτικό σημείο αναφοράς για την κατάσταση της αγοράς εκτός Βορειοδυτικής Ευρώπης (ΒΔΕ) όταν οι αγορές αντιμετωπίζουν περιορισμούς στις υποδομές. Τυχόν επεισόδια έλλειψης στην αγορά της ΒΔΕ θα επηρεάζουν αδικαιολόγητα άλλες περιφερειακές αγορές εκτός ΒΔΕ (οι οποίες θα αντιμετωπίζουν ευνοϊκότερες συνθήκες αγοράς) λόγω της σύνδεσης των συμβολαίων με τον δείκτη του TTF.

Η κατάσταση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια του 2023. Μακροπρόθεσμα, οι σημαντικές επενδύσεις σε διασυνδέσεις αερίου και τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ θα επιλύσουν το ζήτημα των αποκλίσεων στις τιμές του αερίου στους περιφερειακούς κόμβους. Οι επενδύσεις στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών θα αποσυνδέσουν μόνιμα τον αντίκτυπο των τιμών του αερίου στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και θα μειώσουν την πίεση που δέχονται οι τιμές του αερίου σε καταστάσεις έλλειψης. Ειδικότερα, οι νέες υποδομές ΥΦΑ που θα εγκατασταθούν στο διαδίκτυο αργότερα κατά το τρέχον έτος ή κατά τους πρώτους μήνες του 2023 αναμένεται να μετριάσουν τα τρέχοντα προβλήματα. Η προσδοκία μείωσης της διαφοράς μεταξύ του TTF και άλλων κόμβων της ΕΕ συνδέεται με την προβλεπόμενη ανάπτυξη υποδομών ΥΦΑ, όπως οι πλωτές

μονάδες αποθήκευσης και επαναεριοποίησης (FSRU), οι οποίες αναμένεται να μειώσουν τα σημεία συμφόρησης στη Βορειοδυτική ΕΕ. Για τον λόγο αυτόν, δικαιολογείται μόνο προσωρινή παρέμβαση.

Ωστόσο, τουλάχιστον για το επόμενο έτος, υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αντισταθμιστεί ο προσωρινός αντίκτυπος των σημείων συμφόρησης σε συγκεκριμένες περιοχές της ΕΕ, λόγω της τεράστιας, ανατρεπτικής για την ιστορική ισορροπία, διαρθρωτικής αλλαγής που συνίσταται στην αντικατάσταση της προέλευσης του 40 % του φυσικού αερίου με προορισμό την Ευρώπη, σε περιστάσεις υπό τις οποίες οι τιμές του TTF ενδέχεται να μην αντιπροσωπεύουν τις παγκόσμιες συνθήκες προσφοράς και ζήτησης αερίου. Τα εργαλεία που εξυπηρετούν τις ευρωπαϊκές αγορές δεν σχεδιάστηκαν ούτε αναπτύχθηκαν για την αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης της αγοράς, η οποία χαρακτηρίζεται από μαζικό κλυδωνισμό του εφοδιασμού και διαμορφώνεται από τη χρήση της ενέργειας ως όπλου από πλευράς της Ρωσίας, με αποτέλεσμα η ΕΕ να καταβάλλει πρόσθετο αντίτιμο για το αέριό της. Παρομοίως, ο σχεδιασμός της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν ήταν μεν προετοιμασμένος για μια τέτοια κατάσταση κρίσης, οι εξαιρετικά υψηλές τιμές του αερίου έχουν οδηγήσει ωστόσο τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας σε υψηλά επίπεδα προσπορίζοντας άνευ προηγουμένου έσοδα στις τεχνολογίες υποοριακής παραγωγής. Μετά τον κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας, που εκδόθηκε στις 6 Οκτωβρίου 2022, η Επιτροπή επεξεργάζεται τώρα πρόταση για τη διαρθρωτική αποσύνδεση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα κατατεθεί προς έγκριση το πρώτο τρίμηνο του 2023.

II. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι περιπτώσεις ασυνήθιστα υψηλών τιμών του TTF και η απήχησή τους στο γενικό επίπεδο των τιμών φυσικού αερίου στην Ευρώπη έχουν προκαλέσει πολυάριθμες εκκλήσεις σε πολιτικό επίπεδο για επείγουσα και προσωρινή παρέμβαση.

Στις 5 Οκτωβρίου 2022, στο ψήφισμά του με τίτλο «Η απάντηση της ΕΕ στην αύξηση των τιμών ενέργειας στην Ευρώπη», το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε «να ληφθούν μέτρα όσον αφορά τη λειτουργία του TTF» και θεώρησε «ότι τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή ενός μηχανισμού ορίων διακύμανσης των τιμών και διακοπής της διαπραγματεύσεως στο TTF σε περίπτωση υπερβολικών διακυμάνσεων των τιμών».

Κατά την άτυπη σύνοδο των υπουργών Ενέργειας της 12ης Οκτωβρίου ζητήθηκε από την Επιτροπή να προτείνει μέτρα για τον συντονισμό των προσπαθειών αλληλεγγύης, τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού, τη σταθεροποίηση των επιπέδων των τιμών και τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν υψηλές τιμές ενέργειας.

Στην πρότασή της του Οκτωβρίου, η Επιτροπή αποσκοπούσε στην αντιμετώπιση καταστάσεων υπερβολικών τιμών του φυσικού αερίου προτείνοντας μέτρο του Συμβουλίου για τον καθορισμό μέγιστης δυναμικής τιμής στην οποία θα μπορούν να πραγματοποιούνται οι συναλλαγές φυσικού αερίου στις αγορές άμεσης παράδοσης του TTF υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Για να αποφευχθούν αρνητικά αποτελέσματα, το μέτρο θα πρέπει να επιτρέπει τις εξωρηματιστηριακές διαπραγματεύσεις αερίου, να μην επηρεάζει την ασφάλεια του εφοδιασμού της ΕΕ με αέριο και τις ενδοενωσιακές ροές, να μην οδηγεί σε αύξηση της κατανάλωσης αερίου και να μην επηρεάζει τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων.

Στο πλαίσιο των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20ης και 21ης Οκτωβρίου 2022 ζητείται η επείγουσα υποβολή συγκεκριμένων αποφάσεων σχετικά με ορισμένα πρόσθετα μέτρα, συμπεριλαμβανομένου ενός «προσωρινού δυναμικού διαδρόμου τιμών στις συναλλαγές φυσικού αερίου, ούτως ώστε να περιορίζονται αμέσως τα περιστατικά

υπερβολικών τιμών αερίου», κατόπιν αξιολόγησης των επιπτώσεων του εν λόγω μηχανισμού στα υφιστάμενα συμβόλαια και λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών ενεργειακών μειγμάτων και εθνικών συνθηκών.

Κύριος στόχος του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς που προτείνεται στον παρόντα κανονισμό είναι η πρόληψη επεισοδίων εξαιρετικά υψηλών τιμών αερίου, τα οποία ενδέχεται να οφείλονται εν μέρει σε ανεπάρκειες των μηχανισμών διαμόρφωσης των τιμών. Η παρέμβαση στις τιμές που αντικατοπτρίζουν δίκαια τη ζήτηση και την προσφορά δεν αποτελεί κύριο στόχο. Ο λόγος είναι ότι τα μηνύματα των τιμών είναι σημαντικά για την προσέλκυση εφοδιασμού με φυσικό αέριο από τρίτες χώρες, την οποία η ΕΕ έχει ανάγκη προκειμένου να διατηρήσει την ασφάλεια του εφοδιασμού και την οικονομική ευημερία.

III. ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Ο προτεινόμενος μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς βασίζεται στα άρθρα 23 και 24 της πρότασης της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές, της 18ης Οκτωβρίου 2022 («πρόταση του Οκτωβρίου»).

Με βάση τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2022⁶ και τις διασφαλίσεις του άρθρου 23 παράγραφος 2 της πρότασης του Οκτωβρίου⁷, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς σχεδιάστηκε κατά τρόπο ώστε να πληροί δύο βασικά κριτήρια:

- i) λειτουργεί ως αποτελεσματικό μέσο κατά επεισοδίων εξαιρετικά υψηλών τιμών αερίου· και
- ii) ενεργοποιείται μόνον αν οι τιμές ανέλθουν σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα (σε σύγκριση με τις τιμές ΥΦΑ), προκειμένου να αποφευχθούν σημαντικές διαταραχές της αγοράς και διαταραχές στις συμβάσεις προμηθειών που ενδέχεται να προκαλέσουν σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Προηγούμενα γεγονότα, όπως η άνευ προηγουμένου αύξηση των τιμών που σημειώθηκε τον Αύγουστο του 2022, μπορούν να χρησιμεύσουν ως σημεία αναφοράς για τον καθορισμό των επιπέδων τιμών στα οποία θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί ένας μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς.

⁶ Βλ. αιτιολογική σκέψη 18 των συμπερασμάτων της 20/21.10.22:

«Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υποβάλουν επείγοντως συγκεκριμένες αποφάσεις σχετικά με τα ακόλουθα πρόσθετα μέτρα, καθώς και σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής, έχοντας εξετάσει τον αντίκτυπό τους, ιδίως στις ισχύουσες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένου του μη επηρεασμού των μακροπρόθεσμων συμβάσεων, και λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά ενεργειακά μείγματα και τις εθνικές συνθήκες: (...)

γ) προσωρινός δυναμικός διάδρομος τιμών στις συναλλαγές φυσικού αερίου, ούτως ώστε να περιορίζονται αμέσως τα περιστατικά υπερβολικών τιμών αερίου, λαμβανομένων υπόψη των διασφαλίσεων, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 του σχεδίου κανονισμού του Συμβουλίου που προτάθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2022.»

⁷ Το άρθρο 23 παράγραφος 2 της πρότασης του Οκτωβρίου προβλέπει ότι ένας μελλοντικός μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς συμμορφώνεται με τις ακόλουθες διασφαλίσεις: δεν θίγει τις εξωχρηματοπιστηριακές διαπραγματεύσεις αερίου· δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο· εξαρτάται από την πρόοδο που σημειώνεται στην υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου· δεν οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου· είναι σχεδιασμένος κατά τρόπο ώστε να μην εμποδίζει τις βασιζόμενες στην αγορά ροές αερίου εντός της ΕΕ· δεν επηρεάζει τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων· και λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση.

Ο προτεινόμενος μηχανισμός συνίσταται κατ' ουσία σε ένα ανώτατο όριο ασφάλειας για την τιμή των παραγώγων TTF επόμενου μήνα («τιμή TTF»), η οποία χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό ως τιμή αναφοράς στην ευρωπαϊκή χονδρική αγορά αερίου. Το ανώτατο όριο ενεργοποιείται αν η βάση της τιμής TTF φθάσει σε προκαθορισμένο επίπεδο και αν η αύξηση των τιμών δεν αντιστοιχεί σε παρόμοια αύξηση στις παγκόσμιες αγορές, όπως αποτυπώνεται μέσω της ημερήσιας μέσης τιμής των εκτιμήσεων για τις τιμές του ΥΦΑ «Daily Spot Mediterranean Marker (MED)» και «Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)» που δημοσιεύονται από την S&P Global Inc. της Νέας Υόρκης.

Προκειμένου ο μηχανισμός να έχει άμεσο αποτέλεσμα, προτείνεται να καθοριστούν εκ των προτέρων οι τιμές για την ενεργοποίησή του, ώστε να αποφευχθούν χρονοβόρες διαδικασίες λήψης αποφάσεων που θα μπορούσαν να επιβραδύνουν σημαντικά την ενεργοποίησή του και την επιδιωκόμενη μείωση των τιμών. Μόλις εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίησή του, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να εφαρμόζεται αυτόματα.

Το ανώτατο όριο ασφάλειας στα προθεσμιακά συμβόλαια του TTF σχεδιάζεται προσεκτικά ώστε να μην επηρεάζει τη διαμόρφωση των τιμών στις άλλες περιφερειακές αγορές αερίου. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα μηνύματα των τιμών αυτών των άλλων αγορών επηρεάζονται λιγότερο από τα τρέχοντα σημεία συμφόρησης στην επαναεριοποίηση και τη μεταφορά τα οποία χαρακτηρίζουν τον ολλανδικό κόμβο αερίου και, κατά συνέπεια, το TTF.

Στόχος του μέσου αυτού είναι να εξομαλύνει γεγονότα πολύ υπερβολικών τιμών χωρίς όμως να μεταβάλλει διαρθρωτικά το επίπεδο των τιμών. Τα γεγονότα του Αυγούστου 2022 μπορούν να χρησιμεύσουν ως σημείο αναφοράς για τον καθορισμό του επιπέδου της παρέμβασης.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα, την περίοδο μεταξύ 22 και 31 Αυγούστου, η διαφορά μεταξύ των τιμών του αερίου άμεσης παράδοσης επόμενου μήνα στο TTF και των τιμών του ΥΦΑ υπερέβαινε τα 57 EUR/MWh. Οι τιμές επόμενου μήνα ανήλθαν σε επίπεδα άνω των 300 EUR. Στόχος του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να είναι η αποφυγή ασυνήθιστα υψηλών τιμών όπως αυτές που καταγράφηκαν τον προηγούμενο Αύγουστο.

Το ανώτατο όριο έχει σχεδιαστεί για να ενεργοποιείται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις για την αντιμετώπιση δυνητικά βραχύβιων επεισοδίων πραγματικά υπερβολικών τιμών, ώστε να μην αυξάνεται η κατανάλωση φυσικού αερίου. Πράγματι, όταν οι τιμές είναι «υπερβολικές», η ελαστικότητα της ζήτησης αναμένεται να είναι πολύ χαμηλή και οι βραχύβιες πρόσθετες αυξήσεις των τιμών που αποφεύγονται από το ανώτατο όριο δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε σημαντική μείωση της κατανάλωσης. Τέλος, ο μηχανισμός δεν αποσκοπεί στη διαρθρωτική μείωση των τιμών, πράγμα που, αν μετακυλιστεί στους τελικούς καταναλωτές, ενδέχεται να οδηγήσει σε αύξηση της κατανάλωσης αερίου.

Το ανώτατο όριο ασφάλειας θα ισχύει μόνο για ένα προθεσμιακό προϊόν (προϊόντα TTF επόμενου μήνα). Ακόμη και όταν ενεργοποιηθεί το ανώτατο όριο ασφάλειας, οι διαχειριστές της αγοράς θα εξακολουθήσουν να είναι σε θέση να προμηθεύονται αέριο με άμεση παράδοση, με παράγωγα μεγαλύτερης διάρκειας ληκτότητας και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα που δεν επηρεάζονται άμεσα από τον μηχανισμό. Ως εκ τούτου, η ενεργοποίηση του μηχανισμού δεν αναμένεται να οδηγήσει σε «ελεγχόμενη διανομή» του αερίου ή σε προβλήματα ασφάλειας του εφοδιασμού.

Στον μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς έχουν ενσωματωθεί αποτελεσματικές διασφαλίσεις, όπως υψηλά ανώτατα όρια παρέμβασης, στενή παρακολούθηση που επιτρέπει τη διακοπή του μηχανισμού σε περίπτωση που επηρεάζει αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Ενόψει πιθανών αλλαγών στην κατάσταση της αγοράς και προκειμένου να υπάρχει η δυνατότητα αντίδρασης σε πιθανές ακούσιες αρνητικές συνέπειες του ορίου τιμών, έχουν ενσωματωθεί στην πρόταση αποτελεσματικές διασφαλίσεις ώστε ο μηχανισμός να μπορεί να

ανασταλεί ανά πάσα στιγμή αν οδηγήσει σε σοβαρές διαταραχές της αγοράς ή σε πρόδηλο κίνδυνο που επηρεάζουν την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ροές εντός της ΕΕ. Το ανώτατο όριο ασφαλείας θα απενεργοποιείται αυτόματα αν προκύψει από ημερήσια επανεξέταση ότι δεν συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίησή του. Η συμμόρφωση με τους στόχους της ΕΕ όσον αφορά τη μείωση της ζήτησης θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων του μηχανισμού.

IV. ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Στις 23 Μαρτίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε ανακοίνωση με τίτλο «Ασφάλεια του εφοδιασμού και προσιτές τιμές ενέργειας: επιλογές για άμεσα μέτρα και την προετοιμασία για τον επόμενο χειμώνα» [COM (2022) 138 final], στην οποία περιγράφεται ο στόχος της διασφάλισης του εφοδιασμού με αέριο με εύλογο κόστος για τον επόμενο χειμώνα και τη μετέπειτα περίοδο. Η ανακοίνωση αναφερόταν στην επιβολή ανώτατου ορίου ή στη διαφοροποίηση της τιμής του αερίου με κανονιστικά μέσα ως επιλογή που μπορεί να εξεταστεί για τον μετριασμό της απότομης αύξησης των τιμών της ενέργειας. Τον Οκτώβριο του 2022, υπό συνθήκες κλιμακούμενης κρίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία επιβεβαίωσε την ανάγκη αντιμετώπισης των υψηλών τιμών της ενέργειας με στοχευμένα και συντονισμένα μέτρα. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή πρότεινε να τεθεί σε εφαρμογή ένας μηχανισμός για τον περιορισμό των τιμών μέσω του κύριου ευρωπαϊκού χρηματιστηρίου αερίου, του TTF, ο οποίος θα ενεργοποιείται όταν χρειάζεται. Η παρούσα πρόταση για μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς, προκειμένου να μετριαστεί ο αντίκτυπος των εξαιρετικά υψηλών τιμών του αερίου, είναι συμπληρωματική προς τα μέτρα που καθόρισε στις ανακοινώσεις της η Επιτροπή.

Η παρούσα πρόταση δεν θέτει σε κίνδυνο τους στόχους και τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Η πρόταση διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση περιφερειακής ή ενωσιακής κατάστασης έκτακτης ανάγκης, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς δεν θα περιορίσει αδικαιολόγητα τη ροή του αερίου εντός της εσωτερικής αγοράς κατά τρόπο που να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο.

Η παρούσα πρόταση αποτελεί μέρος ομάδας μέτρων για την αντιμετώπιση της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης τα οποία ανέκρινε το Συμβούλιο τους τελευταίους μήνες.

Ειδικότερα, η παρούσα πρόταση συνδέεται στενά με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου και συνάδει με τους στόχους του. Διασφαλίζει ιδίως ότι η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τον μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς αν αυτός επηρεάζει αρνητικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου ή αν οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου, με βάση τα δεδομένα για την κατανάλωση αερίου και τη μείωση της ζήτησης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου.

Επιπλέον, η τακτική και αποτελεσματική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων είναι ουσιαστικής σημασίας για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων εθελοντικής και υποχρεωτικής μείωσης της ζήτησης. Για τον σκοπό αυτό, και επιπλέον των μέτρων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, το αργότερο δύο εβδομάδες μετά το γεγονός διόρθωσης της αγοράς, τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιήσουν στην

Επιτροπή τα μέτρα που έλαβαν για τη μείωση της κατανάλωσης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ως αντίδραση στο γεγονός διόρθωσης της αγοράς, εκτός αν η Επιτροπή έχει εκδώσει απόφαση αναστολής. Η μείωση της ζήτησης σε ολόκληρη την Ένωση αποτελεί έκφραση της αρχής της αλληλεγγύης, η οποία κατοχυρώνεται στη Συνθήκη.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το γεγονός διόρθωσης της αγοράς δεν εξαλείφει το κίνητρο για επιδίωξη μείωσης της ζήτησης, η ενεργοποίηση του γεγονότος διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να ακολουθείται από πρόταση της Επιτροπής για παράταση των στόχων μείωσης της ζήτησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου πέραν της 31ης Μαρτίου 2023.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να επιλέγουν τα κατάλληλα μέτρα για να επιτύχουν μείωση της ζήτησης. Κατά τον προσδιορισμό των κατάλληλων μέτρων μείωσης της ζήτησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να κάνουν χρήση των μέτρων που προσδιορίζονται από την Επιτροπή στην ανακοίνωσή της, της 20ής Ιουλίου 2022, με τίτλο «Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα».

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση συμπληρώνει τους στόχους για θέσπιση μηχανισμού διαχείρισης της ενδομερήσιας αστάθειας για την αντιμετώπιση της βραχυπρόθεσμης αστάθειας της αγοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της πρότασης του Οκτωβρίου, και για ανάθεση στον ACER του καθήκοντος να καταρτίζει και να δημοσιεύει ημερήσιο δείκτη αναφοράς ΥΦΑ με σκοπό να βελτιωθεί η αντιπροσωπευτικότητα των δεικτών, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 της πρότασης του Οκτωβρίου. Η πρόταση του Οκτωβρίου προβλέπει μεν ένα μέσο για τον περιορισμό των ακραίων μεταβολών εντός σύντομου χρονικού διαστήματος (μηχανισμός διακοπής συναλλαγών), όμως δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση προβλημάτων όπως αυτά που σημειώθηκαν τον Αύγουστο του 2022· η παρούσα πρόταση συμπληρώνει εν προκειμένω την πρόταση του Οκτωβρίου.

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση συνάδει με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά τη διασφάλιση ασφαλούς και οικονομικά προσιτού ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ, παρέχοντας έναν μηχανισμό που θα μετριάσει τις επιπτώσεις των εξαιρετικά υψηλών τιμών του αερίου για τους καταναλωτές της ΕΕ και στα κράτη μέλη της, ενώ, ταυτόχρονα, σχεδιάζεται κατά τρόπο ώστε να μην μειώνει διαρθρωτικά τις τιμές οι οποίες, αν μετακυλιστούν στους τελικούς καταναλωτές, ενδέχεται να οδηγήσουν σε αύξηση της κατανάλωσης αερίου.

V. ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η πρόταση είναι συμβατή με άλλες πολιτικές της Ένωσης, ιδίως με τους κανόνες για την πολιτική της εσωτερικής αγοράς, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους κανόνες περί ανταγωνισμού και τους κανόνες που αφορούν τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Ειδικότερα, συμπληρώνει τον κανονισμό για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών (EMIR), ο οποίος αποσκοπεί στη μείωση του συστημικού κινδύνου, την αύξηση της διαφάνειας στην εξωχρηματοστηριακή αγορά και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, καθώς και τον δημοσιονομικό κανονισμό (π.χ. MiFID II), ο οποίος απαιτεί τη δημιουργία, από τις ρυθμιζόμενες αγορές, ενός συνόλου μηχανισμών για τον περιορισμό της σημαντικής αστάθειας στις χρηματοπιστωτικές αγορές και την πρόληψη εσφαλμένων τρόπων διαπραγμάτευσης. Η πρόταση δεν θίγει αδικαιολόγητα τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να περιορίζει την παρέμβαση σε καταστάσεις υπερβολικών τιμών, στις οποίες ο δείκτης TTF δεν είναι πλέον επαρκώς αντιπροσωπευτικός των τιμών ώστε να αποτυπώνει με ακρίβεια τη δυναμική των αγορών στην Ευρώπη.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

1. Νομική βάση

Νομική βάση του παρόντος προσωρινού μέσου είναι το άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Τα μέτρα δυνάμει του άρθρου 122 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ πρέπει να ανταποκρίνονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή σε εξαιρετική κατάσταση που οδηγεί σε σοβαρές δυσκολίες στην οικονομική κατάσταση των κρατών μελών, ιδίως αν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον ενεργειακό εφοδιασμό οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με συνήθη μέτρα. Επιπλέον, τα μέτρα πρέπει να λαμβάνονται με πνεύμα αλληλεγγύης και να είναι αυστηρώς προσωρινά.

Η παρούσα πρόταση, όπως και τα προηγούμενα προσωρινά μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο τους τελευταίους μήνες, αντιμετωπίζει μια σοβαρή οικονομική κρίση η οποία οφείλεται, μεταξύ άλλων, σε δυσκολίες στον ενεργειακό εφοδιασμό. Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς είναι προσωρινού χαρακτήρα.

2. Αλληλεγγύη

Μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, οι τιμές του αερίου ανήλθαν σε απρόβλεπτα επίπεδα με ακραίες αυξήσεις, ιδίως τον Αύγουστο του 2022. Η αστάθεια των αγορών αερίου, οι απροσδόκητες αυξήσεις των τιμών του αερίου και οι άνευ προηγουμένου αυξήσεις επηρέασαν με άνισο τρόπο τα διάφορα κράτη μέλη. Ωστόσο, όλα τα κράτη μέλη ανησυχούν για τις έμμεσες επιπτώσεις των αυξήσεων των τιμών, όπως η αύξηση των τιμών της ενέργειας και ο πληθωρισμός.

Όσον αφορά τα ελλείμματα στο σύστημα διαμόρφωσης των τιμών, τα ελλείμματα αυτά διαδραματίζουν διαφορετικό ρόλο στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς οι αυξήσεις των τιμών είναι πιο αντιπροσωπευτικές σε ορισμένα κράτη μέλη (π.χ. σε κράτη μέλη της Κεντρικής Ευρώπης) απ' ό,τι σε άλλα κράτη μέλη (π.χ. κράτη μέλη της περιφέρειας ή με άλλες δυνατότητες προμήθειας). Προκειμένου να αποφευχθεί μια κατακερματισμένη δράση, η οποία θα μπορούσε να διαιρέσει την ενοποιημένη αγορά αερίου της ΕΕ, απαιτείται κοινή δράση σε πνεύμα αλληλεγγύης. Αυτό είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση.

Επιπλέον, οι κοινές διασφαλίσεις, οι οποίες ενδέχεται να είναι περισσότερο αναγκαίες στα κράτη μέλη χωρίς εναλλακτικές λύσεις εφοδιασμού από ό,τι στα κράτη μέλη με περισσότερες εναλλακτικές λύσεις, διασφαλίζουν μια συντονισμένη προσέγγιση ως έκφραση ενεργειακής αλληλεγγύης, η οποία κατοχυρώθηκε πρόσφατα ως θεμελιώδης αρχή της νομοθεσίας της ΕΕ⁸.

Πράγματι, ενώ οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και τα αντίστοιχα οφέλη είναι πολύ διαφορετικά για τα διάφορα κράτη μέλη, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς αποτελεί έναν συμβιβασμό στο πνεύμα της αλληλεγγύης, βάσει του οποίου όλα τα κράτη μέλη συμφωνούν να συμβάλουν στη διόρθωση της αγοράς και να αποδεχθούν τα ίδια όρια στη διαμόρφωση των τιμών, παρόλο που το επίπεδο δυσλειτουργίας του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών και οι οικονομικές επιπτώσεις των τιμών TTF στην οικονομία διαφέρουν στα διάφορα κράτη μέλη.

⁸ Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2021, Γερμανία κατά Πολωνίας, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα ενισχύσει την αλληλεγγύη της Ένωσης για την αποφυγή υπερβολικών τιμών, οι οποίες, για πολλά κράτη μέλη, είναι μη βιώσιμες ακόμη και για σύντομα χρονικά διαστήματα. Το προτεινόμενο μέτρο θα συμβάλει ώστε οι επιχειρήσεις προμήθειας αερίου από όλα τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να αγοράζουν αέριο σε λογικές τιμές με πνεύμα αλληλεγγύης.

3. Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Τα σχεδιαζόμενα μέτρα της παρούσας πρωτοβουλίας συνάδουν με την αρχή της επικουρικότητας. Λόγω του ενοποιημένου χαρακτήρα των αγορών αερίου και των χρηματοπιστωτικών αγορών, η δράση σε επίπεδο Ένωσης είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για την αντιμετώπιση του προβλήματος των υψηλών τιμών σε ολόκληρη την Ένωση.

Οι παράγοντες της αγοράς στην ΕΕ χρησιμοποιούν το TTF ως σημείο αναφοράς διότι είναι ο κόμβος διαπραγμάτευσης με τη μεγαλύτερη ρευστότητα στην Ευρώπη και θεωρήθηκε αντιπροσωπευτικός του συνόλου της αγοράς. Ωστόσο, εξωτερικοί παράγοντες παρεμπόδισαν τη λειτουργία της αγοράς, ιδίως δε τη λειτουργία του δείκτη αναφοράς TTF ως αντικειμενικής παραμέτρου για τους πελάτες αερίου ανά την Ευρώπη. Ως εκ τούτου, απαιτείται συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να είναι δυνατή η αντιμετώπιση εξαιρετικών καταστάσεων στις οποίες το TTF δεν μπορεί να λειτουργήσει σωστά ως κατάλληλο σημείο αναφοράς για τους συμμετέχοντες στην αγορά ανά την ΕΕ.

Δεδομένου του πρωτοφανούς χαρακτήρα της κρίσης εφοδιασμού με αέριο και των διασυννοριακών επιπτώσεών της, δικαιολογείται η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης, καθώς τα κράτη μέλη δεν μπορούν, ενεργώντας μεμονωμένα, να αντιμετωπίσουν επαρκώς αποτελεσματικά τον κίνδυνο σοβαρών οικονομικών δυσχερειών που προκύπτουν από την απότομη αύξηση των τιμών της ενέργειας και από σημαντικές διαταραχές του εφοδιασμού. Μόνο η δράση της ΕΕ που διαπνέεται από πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών μπορεί να διασφαλίσει ότι η απότομη αύξηση των τιμών της ενέργειας δεν θα οδηγήσει σε μακροχρόνιες αρνητικές επιπτώσεις για τους πολίτες και την οικονομία.

Λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, ο στόχος του μέτρου μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, συνεπώς η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Αναλογικότητα

Δεδομένης της πρωτοφανούς γεωπολιτικής κατάστασης και της σημαντικής απειλής για τους πολίτες και την οικονομία της ΕΕ, υπάρχει σαφής ανάγκη για συντονισμένη δράση.

Η απαγόρευση εκτέλεσης συναλλαγών σε παράγωγα TTF επόμενου μήνα πάνω από το ανώτατο όριο της παρούσας πρότασης αποτελεί κατάλληλο μέσο για την αποφυγή υπερβολικά υψηλών τιμών ανά την Ευρώπη, μεταξύ άλλων και σε άλλες αγορές ανά την ΕΕ.

Τα όρια υποβολής προσφορών αποτελούν σύνηθες χαρακτηριστικό στις χρηματιστηριακές αγορές για την αντιμετώπιση προβλημάτων στους μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών τα οποία ενδέχεται να έχουν επιβλαβείς συνέπειες για τους καταναλωτές. Ένας τέτοιος μηχανισμός υπάρχει, για παράδειγμα, στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ (βλ. π.χ. άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943) και μπορεί επίσης να βρεθεί σε αγορές εκτός της Ένωσης, όπως στις ΗΠΑ. Για παράδειγμα, το Chicago Mercantile Exchange (CME), όπου πραγματοποιείται η διαπραγμάτευση των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης του δείκτη Henry Hub, έχει θεσπίσει όρια τιμών και τιμολογιακή διαβάθμιση. Τα όρια τιμών είναι το

μέγιστο επιτρεπόμενο εύρος τιμών για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε κάθε συνεδρίαση διαπραγμάτευσης.

Επιπλέον, σκοπός του μηχανισμού δεν είναι να παρεμβαίνει στην κανονική αλληλεπίδραση μεταξύ ζήτησης και προσφοράς και να περιορίζει τον συνήθη καθορισμό των τιμών θέτοντας «ανώτατα όρια». Μπορεί να ενεργοποιείται μόνο σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες οι τιμές στο TTF αυξάνονται κατά τρόπο που δεν σχετίζεται με τις τιμές σε άλλα χρηματιστήρια και θέτει στιγμιαία υπό αμφισβήτηση την καταλληλότητά τους ως τιμών αναφοράς.

Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα ενεργοποιείται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις για αυστηρά περιορισμένο χρονικό διάστημα. Η ρευστότητα σε άλλους κόμβους δεν είναι πιθανό να επηρεαστεί σοβαρά. Οι συμβάσεις TTF αποτελούν επίσης αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτές τις αγορές για σκοπούς αντιστάθμισης, ωστόσο, τα όρια των τιμών μπορούν να παρέχουν στους συμμετέχοντες στην αγορά ενδείξεις σχετικά με στρατηγικές αντιστάθμισης, ώστε αυτοί να μπορούν να αντισταθμίζουν τον κίνδυνο υψηλών τιμών στο μέλλον. Οι ηπειρωτικές αγορές που δεν έχουν πρόσβαση σε ΥΦΑ παρέμειναν στενά ευθυγραμμισμένες με το TTF και, ως εκ τούτου, τυχόν ανώτατα όρια τιμών στο TTF θα έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στη ρευστότητά τους.

Επιπλέον, το όριο υποβολής προσφορών θα απενεργοποιείται αμέσως μόλις παύσουν να υφίστανται αυτές οι εξαιρετικές περιστάσεις. Εξάλλου, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς συνοδεύεται από ένα ολοκληρωμένο σύνολο διασφαλίσεων οι οποίες επιτρέπουν την αναστολή του μηχανισμού σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών της αγοράς που επηρεάζουν αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ροές εντός της ΕΕ. Τέλος, το μέτρο δεν επηρεάζει αδικαιολόγητα το δικαίωμα των συμμετεχόντων στην αγορά να συνεχίσουν να ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες, διότι το όριο διαπραγμάτευσης δεν θα επηρεάσει το δικαίωμα των συμμετεχόντων στην αγορά να συνάπτουν διμερείς ή εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές.

Ως εκ τούτου, η παρέμβαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου πολιτικής και είναι, επομένως, αναλογική. Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς αποτελεί κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό μέσο για την επίτευξη του στόχου να μετριαστούν οι επιπτώσεις των ασυνήθιστα υψηλών τιμών του αερίου.

5. Επιλογή της νομικής πράξης

Λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της ενεργειακής κρίσης και το μέγεθος των κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεών της, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να ενεργήσει με κανονισμό γενικής εμβέλειας και άμεσης ισχύος και εφαρμογής. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός γρήγορου και ομοιόμορφου μηχανισμού συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.

V. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

1. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Λόγω της επείγουσας ανάγκης να καταρτιστεί η πρόταση ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη έγκρισή της από το Συμβούλιο, δεν κατέστη εφικτή η διεξαγωγή επίσημης διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ωστόσο, στις 7 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε ειδικό σεμινάριο με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με πιθανές παρεμβάσεις έκτακτης ανάγκης στις αγορές αερίου.

Στις 7 Νοεμβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε σεμινάριο για τη συζήτηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς με βασικούς συμμετέχοντες στην αγορά και τα κράτη μέλη, με σκοπό να προσδιοριστεί ο καλύτερος τρόπος να προχωρήσουμε. Πραγματοποιήθηκαν επίσης ανταλλαγές απόψεων με τα κράτη μέλη κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας του Συμβουλίου μετά την πρόταση της Επιτροπής της 18ης Οκτωβρίου 2022 για νέα μέτρα σχετικά με τις από κοινού αγορές αερίου, τους μηχανισμούς περιορισμού των τιμών και τη διαφανή χρήση των υποδομών, καθώς και σχετικά με την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και τη διαχείριση της ζήτησης.

Χάρη στις συζητήσεις αυτές μπόρεσαν να προσδιοριστούν οι σημαντικότερες διασφαλίσεις για την ελαχιστοποίηση τυχόν δυνητικών κινδύνων που απορρέουν από τον μηχανισμό.

2. Θεμελιώδη δικαιώματα

Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς είναι προσωρινός και ενεργοποιείται μόνον όταν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αυτές με τη σειρά τους αποτυπώνουν μια κατάσταση που είναι επιζήμια για την οικονομία της Ένωσης και την ενεργειακή της ασφάλεια και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Επιπλέον, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς περιλαμβάνει ισχυρές διασφαλίσεις που θα αποτρέψουν την εμφάνιση οποιουδήποτε ζητήματος που σχετίζεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Καθιερώνει μηχανισμό απενεργοποίησης που θα τον τερματίσει αν η λειτουργία του δεν δικαιολογείται πλέον από την κατάσταση στην αγορά φυσικού αερίου. Ακόμη και αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι συνθήκες που δικαιολογούν την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς, ο κανονισμός προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής του μηχανισμού σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών της αγοράς. Η Επιτροπή υποχρεούται να εκδίδει τέτοιες αποφάσεις αναστολής σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών της αγοράς.

Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς είναι αναλογικός και δεόντως αιτιολογημένος, υπό την έννοια ότι δεν έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο από ό,τι είναι αναγκαίο για τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως η επιχειρηματική ελευθερία, σε σύγκριση με τις επιπτώσεις που θα είχε η μη ανάληψη δράσης στην οικονομία της Ένωσης και στην ενεργειακή της ασφάλεια.

VI. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ που συνδέονται με την παρούσα πρόταση αφορούν τους ανθρώπινους πόρους της Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ) Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Αυτός ο άνευ προηγουμένου μηχανισμός συνεπάγεται καθήκοντα —μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λειτουργία των αγορών βασικών προϊόντων και την ασφάλεια του εφοδιασμού— τα οποία δεν εμπίπτουν επί του παρόντος στις αρμοδιότητες της Επιτροπής. Λόγω του επιπέδου ευθύνης που συνδέεται με το καθήκον αυτό, είναι υψίστης σημασίας να διασφαλιστεί η κατάλληλη πλαισίωση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, με την ανάθεση ενισχυμένου ρόλου στη ΓΔ Ενέργειας, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα και της αγοράς (6 ΠΑ). Η στήριξη από τον ACER για την παρακολούθηση, την ενεργοποίηση και την αναστολή του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του. Ως εκ τούτου, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ που συνδέονται με την

παρούσα πρόταση αφορούν επίσης τους ανθρώπινους πόρους και άλλες διοικητικές δαπάνες του ACER (6 ΠΠΑ).

VII. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άνευ αντικειμένου.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας και η άνευ προηγουμένου μείωση του εφοδιασμού των κρατών μελών με φυσικό αέριο από τη Ρωσική Ομοσπονδία απειλούν την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης και των κρατών μελών της. Ταυτόχρονα, η χρήση του εφοδιασμού με αέριο ως όπλου και η χειραγώγηση των αγορών από τη Ρωσική Ομοσπονδία μέσω σκόπιμων διαταραχών των ροών αερίου έχουν προκαλέσει ραγδαία άνοδο των τιμών της ενέργειας στην Ένωση. Οι αλλαγές στις οδούς εφοδιασμού, με αποτέλεσμα τη συμφόρηση των ευρωπαϊκών υποδομών αερίου, η ανάγκη εξεύρεσης εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού με αέριο και τα συστήματα διαμόρφωσης των τιμών που δεν είναι προσαρμοσμένα στην κατάσταση διαταραχής του εφοδιασμού συνέβαλαν στην αστάθεια των τιμών και στις αυξήσεις των τιμών. Οι υψηλότερες τιμές φυσικού αερίου θέτουν σε κίνδυνο την οικονομία της Ένωσης, μέσω του συνεχιζόμενου υψηλού πληθωρισμού που προκαλείται από τις υψηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, ο οποίος υπονομεύει την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, καθώς και μέσω της αύξησης του κόστους παραγωγής, ιδίως στη βιομηχανία έντασης ενέργειας, και απειλούν σοβαρά την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (2) Το 2022, οι τιμές του φυσικού αερίου ήταν εξαιρετικά ασταθείς και, τον Αύγουστο του 2022, ορισμένοι δείκτες αναφοράς έφθασαν σε πρωτοφανή υψηλά επίπεδα. Το ασυνήθιστο επίπεδο των τιμών του φυσικού αερίου που καταγράφηκε τον Αύγουστο του 2022 ήταν αποτέλεσμα πολλαπλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων η προβληματική ισορροπία μεταξύ προσφοράς-ζήτησης που συνδεόταν με την επαναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και τη μείωση των ροών των αγωγών, οι φόβοι για περαιτέρω διαταραχές του εφοδιασμού και για χειραγώγηση της αγοράς από τη Ρωσία, καθώς και ένας μηχανισμός διαμόρφωσης των τιμών που δεν ήταν προσαρμοσμένος σε τέτοιες ακραίες μεταβολές της ζήτησης και της προσφοράς και ο οποίος επιδείνωσε την υπερβολική αύξηση των τιμών. Ενώ οι τιμές κατά την προηγούμενη δεκαετία κυμαίνονταν μεταξύ 5 EUR/MWh και 35 EUR/MWh, οι ευρωπαϊκές τιμές φυσικού αερίου έφθασαν σε επίπεδα κατά 1 000 % υψηλότερα των μέσων τιμών που είχαν παρατηρηθεί προηγουμένως στην Ένωση. Οι τιμές των

προθεσμιακών συμβολαίων του ολλανδικού TTF για το αέριο (τριμηνιαία προϊόντα) που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο ICE Endex⁹ ανήλθαν σε επίπεδο ελαφρώς χαμηλότερο των 350 EUR/MWh, ενώ η τιμή του αερίου επόμενης ημέρας του TTF στο EEXX ανήλθε στα 316 EUR/MWh. Ποτέ κατά το παρελθόν οι τιμές του αερίου δεν είχαν φθάσει σε επίπεδα σαν αυτά που παρατηρήθηκαν τον Αύγουστο του 2022.

- (3) Μετά τις ζημιές στον αγωγό Nord Stream 1 που πιθανόν προκλήθηκαν από πράξη δολιοφθοράς τον Σεπτέμβριο του 2022, δεν υπάρχει στο εγγύς μέλλον προοπτική εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο από τη Ρωσία στα επίπεδα που επικρατούσαν πριν από τον πόλεμο. Οι Ευρωπαίοι καταναλωτές και οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις εξακολουθούν να εκτίθενται σε πρόδηλο κίνδυνο περαιτέρω πιθανών επεισοδίων οικονομικά επιζήμιων εκτινάξεων των τιμών αερίου. Η ασφάλεια του εφοδιασμού ενδέχεται να απειληθεί από απρόβλεπτα γεγονότα, όπως ατυχήματα, δολιοφθορά αγωγών και βίαια καιρικά φαινόμενα που διαταράσσουν τον εφοδιασμό της Ευρώπης με αέριο ή αυξάνουν δραματικά τη ζήτηση. Οι εντάσεις στην αγορά και η νευρική κατάσταση, που προκαλούνται από τον φόβο ξαφνικής έλλειψης, είναι πιθανό να συνεχιστούν πέραν του τρέχοντος χειμώνα και κατά το επόμενο έτος, καθώς η προσαρμογή στους κλυδωνισμούς του εφοδιασμού και η δημιουργία νέων σχέσεων και υποδομών εφοδιασμού αναμένεται να διαρκέσουν ένα ή περισσότερα έτη.
- (4) Ο μηχανισμός μεταβίβασης τίτλων («TTF») στις Κάτω Χώρες θεωρείται συνήθως ως το «τυπικό» τιμολογιακό σημείο αναφοράς για τις ευρωπαϊκές αγορές αερίου. Αυτό ισχύει λόγω της συνήθως υψηλής ρευστότητας του, η οποία οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, μεταξύ άλλων στη γεωγραφική θέση του, η οποία, στο περιβάλλον που είχε διαμορφωθεί πριν από το πόλεμο, επέτρεπε στο TTF να λαμβάνει φυσικό αέριο από διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών ποσοτήτων από τη Ρωσία. Ως εκ τούτου, η τιμή TTF χρησιμοποιείται ευρέως ως τιμή αναφοράς στους μαθηματικούς τύπους τιμολόγησης των συμβάσεων προμήθειας αερίου, καθώς και ως βάση τιμών σε πράξεις αντιστάθμισης/παραγωγών προϊόντων ανά την Ένωση, μεταξύ άλλων σε κόμβους που δεν συνδέονται άμεσα με το TTF. Σύμφωνα με στοιχεία της αγοράς, κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2022 ο κόμβος TTF αντιπροσώπευε περίπου το 80 % του φυσικού αερίου που αποτελούσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης αθροιστικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- (5) Ωστόσο, οι ανατρεπτικές αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί από τον Φεβρουάριο του 2022 στις αγορές ενέργειας της ΕΕ επηρέασαν τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των παραδοσιακών μηχανισμών διαμόρφωσης των τιμών στη χονδρική αγορά αερίου, ιδίως όσον αφορά τον δείκτη αναφοράς TTF. Ενώ κατά το παρελθόν το TTF αποτέλεσε αντιπροσωπευτικό σημείο αναφοράς για τις τιμές του αερίου σε άλλες περιοχές της Ευρώπης, από τον Απρίλιο του 2022 έχει αποκλίνει από τις τιμές σε άλλους κόμβους και τόπους διαπραγμάτευσης στην Ευρώπη, καθώς και από τις εκτιμήσεις των τιμών για τις εισαγωγές ΥΦΑ από τους οργανισμούς αναφοράς τιμών. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι το σύστημα αερίου της βορειοδυτικής Ευρώπης παρουσιάζει ιδιαίτερους περιορισμούς από άποψη υποδομών τόσο όσον αφορά τη μεταφορά μέσω αγωγών (Δύση-Ανατολή) όσο και όσον αφορά τη δυναμικότητα επαναεριοποίησης ΥΦΑ. Οι περιορισμοί αυτοί ευθύνονται εν μέρει για τη γενική αύξηση των τιμών του αερίου από την έναρξη της κρίσης στην Ευρώπη

⁹ Το ICE ENDEX είναι ένα από τα κύρια χρηματιστήρια ενέργειας στην Ευρώπη. Όσον αφορά το αέριο, παρέχει ρυθμιζόμενες υπηρεσίες διαπραγμάτευσης προθεσμιακών συμβολαίων και δικαιωμάτων προαίρεσης για τον ολλανδικό κόμβο διαπραγμάτευσης του μηχανισμού μεταβίβασης τίτλων (TTF).

μετά τη χρήση της ενέργειας ως όπλου από τη Ρωσία. Η αφύσικη απόκλιση μεταξύ του TTF και άλλων περιφερειακών κόμβων, η οποία εκδηλώθηκε τον Αύγουστο του 2022, δείχνει ότι, υπό τις τρέχουσες ειδικές συνθήκες της αγοράς, το TTF ενδέχεται να μην είναι αντιπροσωπευτικό σημείο αναφοράς της κατάστασης της αγοράς εκτός της βορειοδυτικής Ευρώπης, όπου οι αγορές αντιμετωπίζουν περιορισμούς όσον αφορά τις υποδομές. Κατά τη διάρκεια επεισοδίων έλλειψης στην αγορά της βορειοδυτικής Ευρώπης, άλλες περιφερειακές αγορές έξω από τη βορειοδυτική Ευρώπη ενδέχεται να βιώνουν ευνοϊκότερες συνθήκες αγοράς και, ως εκ τούτου, επηρεάζονται αδικαιολόγητα από την αναπροσαρμογή των συμβάσεων βάσει του δείκτη του TTF. Ως εκ τούτου, παρότι το TTF εξακολουθεί να επιτυγχάνει τον στόχο της εξισορρόπησης προσφοράς και ζήτησης στη βορειοδυτική Ευρώπη, απαιτείται η ανάληψη δράσης για τον περιορισμό των επιπτώσεων που μπορεί να έχουν σε άλλες περιφερειακές αγορές στην ΕΕ τυχόν επεισόδια αφύσικα υπερβολικών τιμών του TTF.

- (6) Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων με τους υφιστάμενους μηχανισμούς διαμόρφωσης των τιμών υπάρχουν διαθέσιμα διάφορα μέτρα. Μια δυνατότητα για τις ευρωπαϊκές εταιρείες που επλήγησαν από τις πρόσφατες διαταραχές της αγοράς και τα ελλείμματα του συστήματος διαμόρφωσης των τιμών είναι να προβούν σε επαναδιαπραγμάτευση των υφιστάμενων συμβάσεων που βασίζονται στο TTF. Δεδομένου ότι οι τιμές αναφοράς που συνδέονται με προθεσμιακά συμβόλαια του TTF έχουν διαφορετική σημασία από ό,τι στο παρελθόν και δεν είναι απαραίτητα αντιπροσωπευτικές της κατάστασης της αγοράς αερίου εκτός της βορειοδυτικής Ευρώπης, ορισμένοι αγοραστές ενδέχεται να επιδιώξουν να επιλύσουν τα τρέχοντα προβλήματα με τη διαμόρφωση των τιμών και τον δείκτη αναφοράς του TTF επαναδιαπραγματευόμενοι με τους συμβατικούς εταίρους τους, είτε βάσει των ρητών όρων της σύμβασης είτε σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου των συμβάσεων.
- (7) Στο ίδιο πνεύμα, οι εταιρείες εισαγωγής ή τα κράτη μέλη που ενεργούν για λογαριασμό τους μπορούν να επικοινωνήσουν με διεθνείς εταίρους προκειμένου να επαναδιαπραγματευτούν υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας ή να συμφωνήσουν νέες συμβάσεις προμήθειας με καταλληλότερους μαθηματικούς τύπους τιμολόγησης, προσαρμοσμένους στην τρέχουσα κατάσταση αστάθειας. Οι συντονισμένες αγορές μέσω του εργαλείου ΤΠ που δημιουργήθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) [XXXX/2022] μπορούν να προσφέρουν ευκαιρίες μείωσης της τιμής των εισαγωγών ενέργειας, μειώνοντας με τη σειρά τους την ανάγκη παρέμβασης στην αγορά.
- (8) Επιπλέον, η ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών αγορών περιλαμβάνει ήδη ορισμένες διασφαλίσεις για τον περιορισμό επεισοδίων ακραίας αστάθειας, για παράδειγμα επιβάλλοντας στους τόπους διαπραγμάτευσης την υποχρέωση να θεσπίσουν τα λεγόμενα βραχυπρόθεσμα «μέτρα διακοπής των συναλλαγών», τα οποία για τον σκοπό αυτόν, περιορίζουν τις ακραίες αυξήσεις των τιμών για ορισμένες ώρες. Ο μηχανισμός διαχείρισης της ενδοημερήσιας μεταβλητότητας, που θεσπίστηκε με τα άρθρα 15 έως 17 του κανονισμού (ΕΕ) [XXXX/2022] του Συμβουλίου, συμβάλλει στον περιορισμό της ακραίας αστάθειας των τιμών στις αγορές ενεργειακών παραγώγων εντός της ίδιας ημέρας. Ωστόσο, οι μηχανισμοί αυτοί λειτουργούν μόνο βραχυπρόθεσμα και δεν έχουν ως σκοπό να εμποδίσουν τις τιμές της αγοράς από το να φτάσουν σε ορισμένα υπερβολικά επίπεδα.
- (9) Η μείωση της ζήτησης αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ακραίων τιμολογιακών αιχμών. Η μείωση της ζήτησης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να εξομαλύνει τις τιμές της αγοράς και, ως εκ τούτου, μπορεί να συμβάλει στον μετριασμό των προβλημάτων με τις ασυνήθιστα υψηλές τιμές αερίου. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει, συνεπώς, σύμφωνα με τα

συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2022, να προβλέπει αποτελεσματικό μηχανισμό που θα διασφαλίζει ότι οι δυνατότητες μείωσης της ζήτησης αξιοποιούνται στο έπακρο και ότι η ενεργοποίηση του μηχανισμού δεν οδηγεί σε αυξημένη χρήση αερίου.

- (10) Παρότι υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα για την αντιμετώπιση ορισμένων από τα στοιχεία που οδηγούν στα προβλήματα με τη διαμόρφωση των τιμών στις αγορές αερίου, τα μέτρα αυτά δεν εγγυώνται άμεση και επαρκώς βέβαιη αντιμετώπιση των σημερινών προβλημάτων.
- (11) Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί προσωρινός μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς για τις συναλλαγές φυσικού αερίου στην αγορά παραγωγών TTF επόμενου μήνα, ως μέσο για την αντιμετώπιση επεισοδίων υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου με άμεση ισχύ.
- (12) Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2022, δινόταν εντολή στην Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία για έναν μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς, που θα βασίζεται στα άρθρα 23 και 24 της πρότασης της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου και αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές, της 18ης Οκτωβρίου 2022 («πρόταση του Οκτωβρίου»).
- (13) Τα βασικά κριτήρια και οι βασικές διασφαλίσεις που καθορίζονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2022 και στα άρθρα 23 και 24 της πρότασης του Οκτωβρίου θα πρέπει, αφενός, να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να διασφαλίζεται ότι μια πιθανή ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα τερματιστεί αν δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση του μηχανισμού ή σε περίπτωση εσκεμμένων διαταραχών της αγοράς.
- (14) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να πληροί δύο βασικά κριτήρια, δηλαδή να λειτουργεί ως αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση επεισοδίων εξαιρετικά υψηλών τιμών αερίου και να ενεργοποιείται μόνο αν οι τιμές φθάσουν σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα επίπεδα στις παγκόσμιες αγορές, προκειμένου να αποφεύγονται σημαντικές διαταραχές της αγοράς και των συμβάσεων προμήθειας, που μπορεί να έχουν ως πιθανό αποτέλεσμα σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (15) Η παρέμβαση μέσω του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να περιορίζεται στην αντιμετώπιση των σημαντικότερων ελλειμμάτων στη διαμόρφωση των τιμών. Η τιμή διακανονισμού στο TTF για παράγωγα επόμενου μήνα είναι μακράν ο ευρύτερα χρησιμοποιούμενος δείκτης αναφοράς στις συμβάσεις προμήθειας αερίου ανά την ΕΕ. Άλλοι δείκτες αναφοράς δεν αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που προκύπτουν κυρίως από σημεία συμφόρησης δυναμικότητας στην Κεντρική Ευρώπη. Η βάση αναφοράς TTF επόμενου μήνα δεν χρησιμοποιείται μόνο από πολλούς διαπραγματευτές στα παράγωγά τους, αλλά συχνά και από τις επιχειρήσεις προμήθειας αερίου στις συμβάσεις προμήθειας που χρησιμοποιούν. Είναι συνεπώς σκόπιμο να περιοριστεί η παρέμβαση στην τιμή διακανονισμού TTF επόμενου μήνα.
- (16) Η θέσπιση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να στείλει ένα σαφές μήνυμα στην αγορά ότι η ΕΕ δεν θα δεχθεί υπερβολικές τιμές, οι οποίες προκύπτουν από την ατελή διαμόρφωση των τιμών. Θα πρέπει επίσης να παρέχει ασφάλεια στους

παράγοντες της αγοράς όσον αφορά αξιόπιστα όρια για τη διαπραγμάτευση αερίου, και μπορεί να αποφέρει σημαντική οικονομική εξοικονόμηση τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά, τα οποία δεν θα παραμείνουν εκτεθειμένα σε επεισόδια υπερβολικών τιμών ενέργειας.

- (17) Ο μηχανισμός θα πρέπει να εισάγει ανώτατο όριο ασφαλείας για την τιμή των παραγώγων TTF επόμενου μήνα. Το ανώτατο όριο θα πρέπει να ενεργοποιείται αν η τιμή στο TTF φθάσει σε ένα προκαθορισμένο επίπεδο και αν η αύξηση της τιμής δεν αντιστοιχεί σε παρόμοια αύξηση σε επίπεδο περιφερειακής ή παγκόσμιας αγοράς. Ένα ανώτατο όριο ασφαλείας αναμένεται να διασφαλίσει ότι, μετά την ενεργοποίηση του μηχανισμού, δεν θα γίνονται δεκτές εντολές διαπραγμάτευσης με τιμές άνω των 275 EUR και το ανώτατο όριο θα πρέπει να παραμένει σταθερό για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ώστε να διασφαλίζεται ένα ελάχιστο σε ό,τι αφορά την προβλεψιμότητα της παρέμβασης. Στόχος είναι να αποφευχθούν τα μειονεκτήματα από την επιβολή ενός ανώτατου ορίου που θα αλλάζει καθημερινά, κάτι το οποίο θα ήταν λιγότερο διαφανές και πιο δύσκολο να προβλεφθεί για τους παράγοντες της αγοράς, και θα περιόριζε την ικανότητά τους να προσαρμόζουν τις προσδοκίες τους για το μέλλον. Ένα προκαθορισμένο ανώτατο όριο ασφαλείας επιτρέπει στους παράγοντες της αγοράς να προσαρμόσουν αναλόγως τις προσδοκίες τους για τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών. Ωστόσο, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει δυναμικά στοιχεία. Οι δυναμικές εξελίξεις της αγοράς θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μέσω τακτικών επανεξετάσεων και της ανά πάσα στιγμή δυνατότητας απενεργοποίησης του ορίου υποβολής προσφορών. Η ενεργοποίηση θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τη διαφορά μεταξύ του ευρωπαϊκού δείκτη TTF άμεσης παράδοσης αερίου και μιας τιμής αναφοράς η οποία καθορίζεται από τη μέση τιμή των εκτιμήσεων των τιμών ΥΦΑ που συνδέονται με ευρωπαϊκούς κόμβους διαπραγμάτευσης, η οποία μπορεί να ποικίλλει με την πάροδο του χρόνου.
- (18) Για να αποφευχθούν τυχόν κίνδυνοι ότι ένα όριο υποβολής προσφορών για την τιμή των παραγώγων TTF επόμενου μήνα θα οδηγήσει σε παράνομη αθέμιτη σύμπραξη μεταξύ προμηθευτών ή διαπραγματευτών φυσικού αερίου, οι ρυθμιστικές αρχές του χρηματοπιστωτικού τομέα, ο ACER και οι αρχές ανταγωνισμού θα πρέπει να παρακολουθούν ιδιαίτερα προσεκτικά τις αγορές παραγώγων αερίου και ενέργειας κατά την ενεργοποίηση του διορθωτικού μηχανισμού της αγοράς.
- (19) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να έχει προσωρινό χαρακτήρα και να ενεργοποιείται μόνο για τον περιορισμό επεισοδίων εξαιρετικά υψηλών τιμών φυσικού αερίου τα οποία, συν τοις άλλοις, δεν σχετίζονται με τις τιμές σε άλλα χρηματιστήρια αερίου. Για τον σκοπό αυτό, για την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά δύο προϋποθέσεις.
- (20) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να ενεργοποιείται μόνο όταν οι τιμές διακανονισμού παραγώγων TTF επόμενου μήνα φθάνουν σε ένα προκαθορισμένο εξαιρετικά υψηλό επίπεδο. Η πείρα του παρελθόντος, όπως η πρωτοφανής αύξηση των τιμών που σημειώθηκε τον Αύγουστο του 2022, μπορεί να χρησιμεύσει ως σημείο αναφοράς για τον καθορισμό των επιπέδων τιμών στα οποία θα μπορούσε να ενεργοποιείται ένας μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα, τον Αύγουστο του 2022, η διαφορά μεταξύ των τιμών του αερίου άμεσης παράδοσης επόμενου μήνα στο TTF και των τιμών του ΥΦΑ υπερέβαινε τα 57 EUR/MWh. Οι τιμές επόμενου μήνα ανήλθαν σε επίπεδα άνω των 300 EUR. Στόχος του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να είναι η αποφυγή

ασυνήθιστα υψηλών τιμών όπως αυτές που καταγράφηκαν τον προηγούμενο Αύγουστο.

- (21) Επιπλέον, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να ενεργοποιείται μόνο όταν οι τιμές στο TTF φθάνουν σε επίπεδα σημαντικά και ασυνήθιστα υψηλά σε σύγκριση με τις τιμές του ΥΦΑ. Αν οι τιμές στις παγκόσμιες αγορές αυξάνονται με τον ίδιο ρυθμό και στο ίδιο επίπεδο με τις τιμές στο TTF, η ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα μπορούσε να εμποδίσει την αγορά προμηθειών στις παγκόσμιες αγορές, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να ενεργοποιείται μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες οι τιμές στο TTF είναι σημαντικά και επί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα υψηλότερες από τις τιμές στις παγκόσμιες αγορές. Ομοίως, αν οι τιμές στις παγκόσμιες αγορές αυξηθούν μετά την ενεργοποίηση του μηχανισμού και η διαφορά με τις τιμές του TTF μειωθεί ή μηδενιστεί, ο μηχανισμός θα πρέπει να απενεργοποιείται αυτόματα, ώστε να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος για την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (22) Το ΥΦΑ αποτελεί κατάλληλο σημείο αναφοράς για την εξέλιξη των τιμών του αερίου σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε αντίθεση με το αέριο αγωγών, το ΥΦΑ αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην παγκόσμια αγορά. Οι τιμές του ΥΦΑ, μεταξύ άλλων στα χρηματιστήρια της Μεσογείου ή της Βορειοδυτικής Ευρώπης, επηρεάζονται άμεσα από την ανάπτυξη της παγκόσμιας αγοράς ΥΦΑ και συνήθως βρίσκονται πλησιέστερα στη στάθμη τιμών της παγκόσμιας αγοράς από ό,τι οι δείκτες αναφοράς στους οποίους κυριαρχεί το αέριο αγωγών. Οι τιμές του ΥΦΑ στα χρηματιστήρια της Μεσογείου ή της Βορειοδυτικής Ευρώπης παρέχουν κατάλληλη ένδειξη για το αν οι ακραίες αυξήσεις των τιμών βασίζονται σε υποκείμενες μεταβολές της ζήτησης ή της προσφοράς, ή σε δυσλειτουργία του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών στην Ένωση. Οι εν λόγω τιμές ΥΦΑ αντανακλούν επίσης καλύτερα τις συνθήκες προσφοράς και ζήτησης στην Ευρώπη σε σύγκριση με παρόμοιες τιμές στο εξωτερικό, όπως στην Ασία ή στις ΗΠΑ (βλ. π.χ. τον «Joint Japan Korea Marker» ή την «Henry Hub Gas Price Assessment», οι οποίες δημοσιεύονται αμφότερες από την S&P Global Inc. της Νέας Υόρκης). Δηλαδή, αντικατοπτρίζουν καλύτερα την υπερτιμολόγηση στο TTF σε σύγκριση με το ΥΦΑ που παραδίδεται στο ευρωπαϊκό σύστημα. Λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκές τιμές του ΥΦΑ αποφεύγουμε την ανακριβή επίδραση που μπορεί να έχουν στις τιμές συγκεκριμένες τοπικές εκτιμήσεις σχετικά με την προσφορά και τη ζήτηση σε άλλες περιοχές του κόσμου (όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ασία). Ωστόσο, οι εξελίξεις σε άλλες οργανωμένες αγορές εκτός της Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την παρακολούθηση πριν και μετά από πιθανή ενεργοποίηση του μηχανισμού. Τα πραγματικά γεγονότα ενεργοποίησης για τη σύγκριση μεταξύ των τιμών του TTF και των τιμών ΥΦΑ θα πρέπει να επιλεγούν βάσει ανάλυσης των ιστορικών τιμών και να λαμβάνουν υπόψη την απόκλιση κατά τη διάρκεια της εκτίναξης των τιμών τον Αύγουστο του 2022.
- (23) Τα γεγονότα ενεργοποίησης του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο μηχανισμός διορθώνει τα ελλείμματα της αγοράς χωρίς να επηρεάζει σημαντικά τη ζήτηση και την προσφορά και τον κανονικό καθορισμό των τιμών. Αν δεν οριστεί σε αρκετά υψηλό επίπεδο, το ανώτατο όριο θα μπορούσε να εμποδίσει τους συμμετέχοντες στην αγορά από το να αντισταθμίσουν αποτελεσματικά τους κινδύνους τους, καθώς θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη διαμόρφωση αξιόπιστων τιμών για προϊόντα με μελλοντική ημερομηνία παράδοσης και τη λειτουργία των αγορών παραγωγών. Αν ο μηχανισμός ενεργοποιούνταν για να

μειωθούν τεχνητά οι τιμές αντί για να διορθωθεί δυσλειτουργία της αγοράς, θα είχε σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων ενέργειας, οι οποίοι είναι πιθανόν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην κάλυψη των απαιτήσεων περιθωρίου και των περιορισμών ρευστότητας, με πιθανή συνέπεια την εκ μέρους τους αθέτηση υποχρεώσεων. Ορισμένοι παράγοντες της αγοράς (ιδίως μικρότερου μεγέθους) ενδέχεται να εμποδίζονταν να αντισταθμίσουν τις θέσεις τους, γεγονός που θα επιδείνωνε περαιτέρω την αστάθεια στις αγορές άμεσης παράδοσης και θα είχε ως συνέπεια ενδεχομένως μεγαλύτερες εκτινάξεις των τιμών. Δεδομένων των σημαντικών όγκων υπό διαπραγμάτευση, μια τέτοια εξέλιξη θα συνιστούσε πρόδηλο κίνδυνο για την οικονομία, τον οποίο ο σχεδιασμός του μέτρου θα πρέπει να αποτρέψει.

- (24) Για να εξασφαλιστεί η πλήρης συμβατότητα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου και με τους στόχους μείωσης της ζήτησης που καθορίζονται σε αυτόν τον κανονισμό, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να αναστείλει την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς αν αυτός επηρεάζει αρνητικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου ή αν οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου, με βάση τα δεδομένα για την κατανάλωση αερίου και τη μείωση της ζήτησης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου. Η εξομαλυντική επίδραση στις τιμές του φυσικού αερίου που ενδέχεται να επιφέρει ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε τεχνητή παροχή κινήτρων για την κατανάλωση φυσικού αερίου στην ΕΕ σε βαθμό που να βλάπτει τις αναγκαίες προσπάθειες για τη μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου σύμφωνα με τους στόχους μείωσης της ζήτησης σύμφωνα με τα άρθρα 3 και το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου και τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού 2022/1854. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η ενεργοποίηση του μηχανισμού δεν επιβραδύνει την πρόοδο που σημειώνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την επίτευξη των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας.
- (25) Για να μπορεί η Επιτροπή να παρεμβαίνει αν η κατανάλωση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας αυξηθεί ως αντίδραση σε γεγονός διόρθωσης της αγοράς, τα κράτη μέλη θα πρέπει, επιπλέον των υφιστάμενων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή της μείωσης της ζήτησης, να αναφέρουν στην Επιτροπή ποια μέτρα έχουν λάβει συγκεκριμένα για τη μείωση της κατανάλωσης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ως αντίδραση στο γεγονός διόρθωσης της αγοράς, με σκοπό τη μείωση της ζήτησης αερίου κατά 15 %, όπως προβλέπεται στα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, και τους στόχους μείωσης της ζήτησης που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ένα γεγονός διόρθωσης της αγοράς δεν μειώνει το κίνητρο για την επιδίωξη μείωσης της ζήτησης, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να προτείνει προσαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου στη νέα κατάσταση.
- (26) Ανάλογα με το επίπεδο της παρέμβασης, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς μπορεί να συνεπάγεται οικονομικούς και συμβατικούς κινδύνους, καθώς και κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Το επίπεδο κινδύνου εξαρτάται από το πόσο συχνά ενεργοποιείται ο μηχανισμός και, ως εκ τούτου, από το πόσο συχνά μπορεί να επηρεάσει την κανονική λειτουργία της αγοράς. Όσο χαμηλότερο είναι το όριο παρέμβασης, τόσο συχνότερα ενεργοποιείται ο μηχανισμός και, ως εκ τούτου, τόσο πιθανότερο είναι να υλοποιηθεί ο κίνδυνος αυτός. Ως εκ τούτου, οι προϋποθέσεις

ενεργοποίησης του μηχανισμού θα πρέπει να καθοριστούν σε επίπεδο που να συνδέεται με μη φυσιολογικά και εξαιρετικά υψηλά επίπεδα της τιμής TTF επόμενου μήνα, ενώ θα πρέπει παράλληλα να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση επεισοδίων υπερβολικών τιμών που δεν αντικατοπτρίζουν τις διεθνείς εξελίξεις στις αγορές. Ένα χαμηλότερο όριο θα ενείχε τον κίνδυνο πρόκλησης της ενεργοποίησης του ανώτατου ορίου σε περιπτώσεις που οι αυξήσεις των τιμών έχουν περιορισμένη διάρκεια και, ως εκ τούτου, δεν εγείρουν ανησυχίες στον ίδιο βαθμό με την αύξηση που παρατηρήθηκε τον Αύγουστο του 2022. Στα τέλη Δεκεμβρίου του 2021 και στις αρχές Μαρτίου του 2022, οι τιμές TTF επόμενου μήνα εκτινάχθηκαν σε πολύ υψηλά επίπεδα για λίγες μόνο ημέρες και υποχώρησαν σχεδόν αμέσως στο αρχικό επίπεδο, χωρίς απτές αρνητικές συνέπειες για τις αγορές και τους καταναλωτές.

- (27) Είναι σημαντικό ο μηχανισμός να είναι σχεδιασμένος με τρόπο που να μην μεταβάλλει τη θεμελιώδη συμβατική ισορροπία των συμβάσεων προμήθειας αερίου, αλλά να αντιμετωπίζει επεισόδια μη φυσιολογικής συμπεριφοράς της αγοράς. Αν τα γεγονότα ενεργοποίησης της παρέμβασης οριστούν σε επίπεδο στο οποίο διορθώνουν υφιστάμενα προβλήματα διαμόρφωσης των τιμών και δεν προτίθενται να επηρεάσουν την ισορροπία ζήτησης και προσφοράς, μπορεί να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μεταβολής της συμβατικής ισορροπίας των υφιστάμενων συμβάσεων μέσω του μηχανισμού ή της ενεργοποίησής του.
- (28) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς έχει άμεση επίδραση, το όριο υποβολής προσφορών θα πρέπει να ενεργοποιείται αμέσως και αυτόματα, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω απόφαση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας («ACER») ή από την Επιτροπή. Για να διασφαλιστεί ο έγκαιρος εντοπισμός των πιθανών προβλημάτων που προκύπτουν από την ενεργοποίηση, η Επιτροπή θα πρέπει να αναθέσει στην ΕΚΤ και στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών («ESMA») την έκδοση έκθεσης σχετικά με τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις του μηχανισμού στις χρηματοπιστωτικές αγορές.
- (29) Ο ACER θα πρέπει να παρακολουθεί συνεχώς κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς. Ο ACER είναι η πλέον κατάλληλη αρχή για τη διενέργεια της εν λόγω παρακολούθησης, διότι διαθέτει εικόνα των αγορών αερίου σε επίπεδο Ένωσης και την αναγκαία εμπειρογνώσια για τη λειτουργία των αγορών αερίου, και έχει ήδη εξουσιοδοτηθεί να παρακολουθεί τις δραστηριότητες διαπραγμάτευσης ενεργειακών προϊόντων χονδρικής βάσει του δικαίου της ΕΕ. Ως εκ τούτου, ο ACER θα πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη της τιμής διακανονισμού του παραγωγού TTF επόμενου μήνα και του ευρωπαϊκού δείκτη άμεσης παράδοσης αερίου της TTF, και να συγκρίνει την τελευταία με την τιμή αναφοράς, η οποία καθορίζεται από τη μέση τιμή των εκτιμήσεων της τιμής του ΥΦΑ που συνδέονται με ευρωπαϊκούς κόμβους διαπραγμάτευσης, προκειμένου να επαληθεύει κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που δικαιολογούν την ενεργοποίηση ή την απενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς. Μόλις ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός, ο ACER θα πρέπει να υποβάλλει καθημερινά έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με το κατά πόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις ενεργοποίησης.
- (30) Η ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς μπορεί να έχει ανεπιθύμητες και απρόβλεπτες επιπτώσεις στην οικονομία, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Για να εξασφαλιστεί η ταχεία αντίδραση σε περίπτωση ακούσιων διαταραχών της αγοράς, θα

πρέπει να ενσωματωθούν αποτελεσματικές διασφαλίσεις που θα εγγυώνται ότι ο μηχανισμός μπορεί να ανασταλεί ανά πάσα στιγμή. Σε περίπτωση που, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από τον ACER, υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι επίκειται γεγονός διόρθωσης της αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της EKT, της ESMA, του ACER και, κατά περίπτωση, του ENTSO για το αέριο και της συντονιστικής ομάδας για το φυσικό αέριο σχετικά με τον αντίκτυπο ενός πιθανού γεγονότος διόρθωσης της αγοράς στην ασφάλεια του εφοδιασμού, στις ενδοενωσιακές ροές και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ώστε η Επιτροπή να μπορεί να αναστείλει την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς από τον ACER ταχέως, αν χρειαστεί.

- (31) Πέρα από μια καθημερινή επανεξέταση του κατά πόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι απαιτήσεις για το όριο υποβολής προσφορών, θα πρέπει να συμπεριληφθούν πρόσθετες διασφαλίσεις για την αποφυγή ακούσιων διαταραχών της αγοράς.
- (32) Το όριο υποβολής προσφορών δεν θα πρέπει να επηρεάζει τις εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές, καθώς η συμπερίληψή τους θα δημιουργούσε σοβαρά ζητήματα παρακολούθησης και ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (33) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να απενεργοποιείται αυτόματα σε περίπτωση που η λειτουργία του δεν δικαιολογείται πλέον από την κατάσταση στην αγορά φυσικού αερίου. Αν δεν προκύψουν διαταραχές της αγοράς, ο μηχανισμός θα πρέπει να απενεργοποιείται μόνο μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα, ώστε να αποφεύγεται η συχνή ενεργοποίησή και απενεργοποίησή του. Αν ο ACER, κατά την παρακολούθηση της ανάπτυξης των παραγόντων ενεργοποίησης του μηχανισμού, διαπιστώσει ότι ο ευρωπαϊκός δείκτης αερίου άμεσης παράδοσης στο TTF δεν είναι πλέον υψηλότερος από την τιμή αναφοράς για μια επαρκώς σταθερή περίοδο, τότε ο μηχανισμός θα πρέπει να απενεργοποιείται αυτόματα. Η απενεργοποίηση του μηχανισμού δεν θα πρέπει να απαιτεί αξιολόγηση από τον ACER ή από την Επιτροπή, αλλά θα πρέπει να πραγματοποιείται αυτόματα όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις.
- (34) Είναι καίριας σημασίας, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό μέσο για την άμεση, ανά πάσα στιγμή αναστολή του ανώτατου ορίου ασφάλειας, αν αυτό προκαλεί σοβαρές διαταραχές της αγοράς, οι οποίες επηρεάζουν την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ενδοενωσιακές ροές.
- (35) Δεδομένου ότι είναι σημαντικό να αξιολογούνται διεξοδικά όλες οι διασφαλίσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση ενδεχόμενης αναστολής του ανώτατου ορίου ασφάλειας, το ανώτατο όριο ασφάλειας θα πρέπει να αναστέλλεται με απόφαση της Επιτροπής. Κατά τη λήψη της απόφασης, η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, η Επιτροπή θα πρέπει ιδίως να αξιολογεί αν η συνεχιζόμενη εφαρμογή του ορίου υποβολής προσφορών θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης, αν συνοδεύεται από επαρκείς προσπάθειες μείωσης της ζήτησης, αν αποτρέπει τις ενδοενωσιακές ροές αερίου που βασίζονται στην αγορά, αν επηρεάζει αρνητικά τις αγορές ενεργειακών παραγώγων, αν λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση ή αν μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας αερίου.
- (36) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς δεν θα πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, περιορίζοντας τα μηνύματα των τιμών που είναι απαραίτητα για την προσέλκυση των απαραίτητων προμηθειών με αέριο και για τις ενδοενωσιακές ροές αερίου. Οι πάροχοι αερίου μπορούν δυνητικά να μην διαθέσουν

προμήθειες όταν ενεργοποιείται ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς, προκειμένου να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους πουλώντας αμέσως μετά την απενεργοποίηση των ανώτατων ορίων. Σε περίπτωση που η Επιτροπή έχει κηρύξει περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, και όταν πρέπει να εφαρμοστούν συμπληρωματικά μέτρα που δεν βασίζονται στην αγορά, ιδίως με σκοπό τη διασφάλιση του εφοδιασμού των προστατευόμενων πελατών με αέριο, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς δεν θα πρέπει να περιορίζει αδικαιολόγητα τη ροή αερίου εντός της εσωτερικής αγοράς, θέτοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναστέλλεται.

- (37) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς δεν θα πρέπει να οδηγεί σε μείωση του ρόλου που διαδραματίζουν τα μηνύματα των τιμών στην εσωτερική αγορά αερίου της ΕΕ και να αποτρέπει τις ενδοενωσιακές ροές αερίου που βασίζονται στην αγορά, δεδομένου ότι είναι σημαντικό το φυσικό αέριο να συνεχίσει να ρέει εκεί όπου είναι περισσότερο απαραίτητο.
- (38) Οι μηχανισμοί διόρθωσης της αγοράς δεν θα πρέπει να θέτουν αδικαιολόγητα σε κίνδυνο τη συνέχιση της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών ενεργειακών παραγώγων. Οι αγορές αυτές διαδραματίζουν καίριο ρόλο, καθώς παρέχουν τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες στην αγορά να αντισταθμίζουν τις θέσεις τους ώστε να διαχειρίζονται τους κινδύνους, ιδίως όσον αφορά τη μεταβλητότητα των τιμών. Επιπλέον, οι παρεμβάσεις στις τιμές μέσω του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς μπορούν να προκαλέσουν σημαντικές οικονομικές απώλειες για τους συμμετέχοντες στην αγορά στις αγορές παραγώγων. Δεδομένου του μεγέθους της αγοράς αερίου στην ΕΕ, οι απώλειες αυτές ενδέχεται όχι μόνο να επηρεάσουν τις εξειδικευμένες αγορές παραγώγων, αλλά και να έχουν σημαντικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλες χρηματοπιστωτικές αγορές. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να αναστέλλει αμέσως τον μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς αν αυτός θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς παραγώγων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό η Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη τη διαθέσιμη εμπειρογνώσια των αρμοδίων οργάνων της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών είναι ανεξάρτητη αρχή που συμβάλλει στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ, ιδίως με την προώθηση σταθερών και εύρυθμων χρηματοπιστωτικών αγορών, όπως οι αγορές παραγώγων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις της ESMA σχετικά με τις πτυχές αυτές. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν συμβουλές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ») σχετικά με τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») και με το άρθρο 25 του πρωτοκόλλου IV της ΣΛΕΕ. Δεδομένης της αστάθειας των χρηματοπιστωτικών αγορών και του δυνητικά μεγάλου αντικτύπου που μπορεί να έχουν σε αυτές τυχόν παρεμβάσεις στην αγορά, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να αναστέλλει γρήγορα τον μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς. Ως εκ τούτου, η έκθεση της ESMA και η γνώμη της ΕΚΤ θα πρέπει να εκδίδονται το αργότερο εντός 48 ωρών ή, σε επείγουσες περιπτώσεις, εντός της ίδιας ημέρας μετά το αίτημα της Επιτροπής.
- (39) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα πρέπει να σχεδιαστεί έτσι ώστε να αντιμετωπίζει μόνο έκτακτες αυξήσεις των τιμών αερίου που προκαλούνται από ελλείμματα στον μηχανισμό διαμόρφωσης των τιμών και, ως εκ τούτου, να μην έχει αντίκτυπο στην εγκυρότητα των υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας αερίου. Ωστόσο, σε περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή παρατηρεί ότι η ενεργοποίηση του

μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς επηρεάζει αρνητικά τις υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας, η Επιτροπή θα πρέπει να τον αναστέλλει.

- (40) Ο σχεδιασμός και οι δυνατότητες αναστολής του μηχανισμού θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι οι διαπραγματευτές φυσικού αερίου μπορούν να μεταφέρουν τη διαπραγμάτευση φυσικού αερίου σε περιοχές εκτός της Ένωσης, μειώνοντας την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς. Αυτό θα συνέβαινε, για παράδειγμα, αν οι διαπραγματευτές άρχισαν να συμμετέχουν σε εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές αερίου, οι οποίες είναι λιγότερο διαφανείς, υπόκεινται λιγότερο σε κανονιστικό έλεγχο και ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους αθέτησης υποχρεώσεων για τα εμπλεκόμενα μέρη. Αυτό θα συνέβαινε επίσης αν οι διαπραγματευτές, των οποίων η αντιστάθμιση κινδύνου μπορεί να περιοριστεί από τον μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς, επιδίωκαν να συνάψουν συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου σε άλλες δικαιοδοσίες, με αποτέλεσμα ο αντισυμβαλλόμενος εκκαθάρισης να πρέπει να επανεξισορροπήσει το ταμειακό υπόλοιπο που αντιστοιχεί στις θέσεις επί των παραγώγων, ώστε να αντικατοπτρίζει την τιμή διακανονισμού στην οποία έχει επιβληθεί ανώτατο όριο, ενεργοποιώντας απαιτήσεις κάλυψης περιθωρίων.
- (41) Ο ACER, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η ESMA, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου («ΕΔΔΣΜ Αερίου») και η συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο που συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 θα πρέπει να επικουρούν την Επιτροπή στην παρακολούθηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς.
- (42) Μετά από γεγονός της αγοράς ή απόφαση αναστολής, ή υπό το πρίσμα εξελίξεων στην αγορά και την ασφάλεια του εφοδιασμού, μπορεί να είναι σκόπιμο να επανεξεταστούν οι προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β). Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο μπορεί, μετά από πρόταση της Επιτροπής, να εγκρίνει κατάλληλες τροποποιήσεις του παρόντος κανονισμού σε μια τέτοια περίπτωση.
- (43) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς είναι αναγκαίος και αναλογικός για την επίτευξη του στόχου της διόρθωσης των υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου στο TTF. Όλα τα κράτη μέλη ανησυχούν για τις έμμεσες επιπτώσεις των ραγδαίων αυξήσεων των τιμών, όπως η αύξηση των τιμών της ενέργειας και ο πληθωρισμός. Όσον αφορά τα ελλείμματα στο σύστημα διαμόρφωσης των τιμών, τα ελλείμματα αυτά διαδραματίζουν διαφορετικό ρόλο στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς οι αυξήσεις των τιμών είναι πιο αντιπροσωπευτικές σε ορισμένα κράτη μέλη (π.χ. σε κράτη μέλη της Κεντρικής Ευρώπης) απ' ό,τι σε άλλα κράτη μέλη (π.χ. κράτη μέλη της περιφέρειας ή με άλλες δυνατότητες προμήθειας). Προκειμένου να αποφευχθεί μια κατακερματισμένη δράση, η οποία θα μπορούσε να διαιρέσει την ενοποιημένη αγορά αερίου της Ένωσης, απαιτείται κοινή δράση σε πνεύμα αλληλεγγύης. Αυτό είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση. Επιπλέον, οι κοινές διασφαλίσεις, οι οποίες ενδέχεται να είναι περισσότερο αναγκαίες στα κράτη μέλη χωρίς εναλλακτικές λύσεις εφοδιασμού από ό,τι στα κράτη μέλη με περισσότερες εναλλακτικές λύσεις, διασφαλίζουν μια συντονισμένη προσέγγιση ως έκφραση ενεργειακής αλληλεγγύης. Πράγματι, ενώ οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και τα αντίστοιχα οφέλη είναι πολύ διαφορετικά για τα διάφορα κράτη μέλη, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς αποτελεί έναν αλληλέγγυο συμβιβασμό, βάσει του οποίου όλα τα κράτη μέλη συμφωνούν να συμβάλουν στη διόρθωση της αγοράς και να αποδεχθούν τα ίδια όρια στη διαμόρφωση των τιμών, παρόλο που το επίπεδο δυσλειτουργίας του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών και οι οικονομικές επιπτώσεις των τιμών TTF στην οικονομία διαφέρουν στα διάφορα

κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα ενισχύσει την αλληλεγγύη της Ένωσης για την αποφυγή υπερβολικών τιμών, οι οποίες, για πολλά κράτη μέλη, είναι μη βιώσιμες ακόμη και για σύντομα χρονικά διαστήματα. Το προτεινόμενο μέτρο θα συμβάλει ώστε οι επιχειρήσεις προμήθειας αερίου από όλα τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να αγοράζουν αέριο σε λογικές τιμές με πνεύμα αλληλεγγύης.

- (44) Η ασταθής και απρόβλεπτη κατάσταση της αγοράς φυσικού αερίου καθώς εισερχόμαστε στη χειμερινή περίοδο καθιστά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς μπορεί να εφαρμοστεί το συντομότερο δυνατόν, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που δικαιολογούν την ενεργοποίησή του. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει προσωρινό μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς έναντι υπερβολικά υψηλών τιμών αερίου που δεν σχετίζονται με τις τιμές σε άλλα χρηματιστήρια στην Ένωση.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «παράγωγο TTF επόμενου μήνα»: παράγωγο επί εμπορεύματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 30 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, που τελεί υπό διαπραγμάτευση σε τόπο διαπραγμάτευσης, το υποκείμενο μέσο του οποίου είναι συναλλαγή στο εικονικό σημείο συναλλαγών Title Transfer Facility (TTF), το οποίο διαχειρίζεται η Gasunie Transport Services B.V., και του οποίου η ημερομηνία λήξης είναι η πλησιέστερη μεταξύ των παραγώγων με διάρκεια ενός μήνα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε δεδομένο τόπο διαπραγμάτευσης·
- 2) «τιμή αναφοράς»: η ημερήσια μέση τιμή των εκτιμήσεων για τις τιμές του ΥΦΑ «Daily Spot Mediterranean Marker (MED)» και «Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)», που δημοσιεύονται από την S&P Global Inc. της Νέας Υόρκης, και της τιμής της εκτίμησης της ημερήσιας τιμής που διενεργείται από τον ACER σύμφωνα με τα άρθρα 18 έως 22 του κανονισμού (ΕΕ) [XXXX/2022] του Συμβουλίου.
- 3) «τόπος διαπραγμάτευσης»: οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
 - α) «ρυθμιζόμενη αγορά», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 21 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·
 - β) «πολυμερής μηχανισμός διαπραγμάτευσης», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 22 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ·

- γ) «μηχανισμός οργανωμένης διαπραγμάτευσης», όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 23 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II – ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Άρθρο 3

Μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς

- 1) Για να περιοριστούν τα επεισόδια υπερβολικών τιμών φυσικού αερίου που δεν σχετίζονται με τις τιμές σε άλλα χρηματιστήρια αερίων, από την 1η Ιανουαρίου 2023 μπορεί να ενεργοποιείται μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς για την τιμή διακανονισμού παραγωγών TTF επόμενου μήνα.
- 2) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς ενεργοποιείται όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις (στο εξής: γεγονός διόρθωσης της αγοράς)
 - α) η τιμή διακανονισμού παραγωγών TTF επόμενου μήνα υπερβαίνει τα 275 EUR για δύο εβδομάδες και
 - β) ο ευρωπαϊκός δείκτης άμεσης παράδοσης αερίου TTF, όπως δημοσιεύεται από το Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας (European Energy Exchange – EEX), είναι κατά 58 EUR υψηλότερος από την τιμή αναφοράς κατά τις τελευταίες 10 ημέρες διαπραγμάτευσης πριν από το τέλος της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο α).
- 3) Σε περίπτωση που, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από τον ACER δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1, υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις ότι επίκειται γεγονός διόρθωσης της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β), η Επιτροπή ζητεί τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (στο εξής: ΕΚΤ), της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (στο εξής: ESMA) και, κατά περίπτωση, του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (στο εξής: ΕΔΔΣΜ Αερίου) και της συντονιστικής ομάδας για το φυσικό αέριο που έχει συσταθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τον αντίκτυπο πιθανού γεγονότος διόρθωσης αγοράς στην ασφάλεια του εφοδιασμού, στις ενδοενωσιακές ροές και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ώστε η Επιτροπή να μπορεί να αναστείλει ταχέως, εφόσον χρειαστεί, την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς από τον ACER. Για τη γνωμοδότηση λαμβάνονται επίσης υπόψη εξελίξεις των τιμών σε άλλες σχετικές οργανωμένες αγορές, ιδίως στην Ασία ή στις ΗΠΑ, όπως αποτυπώνονται στον «Joint Japan Korea Marker» ή στην «Henry Hub Gas Price Assessment», οι οποίες δημοσιεύονται αμφότερες από την S&P Global Inc. της Νέας Υόρκης.
- 4) Όταν ο ACER παρατηρεί ότι έχει επέλθει γεγονός διόρθωσης της αγοράς, με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, των άρθρων 18 έως 22 του κανονισμού (ΕΕ) [XXXX/2022] του Συμβουλίου ή με βάση άλλες δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες για την αγορά, δημοσιεύει χωρίς καθυστέρηση ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την επέλευση γεγονότος διόρθωσης της αγοράς (στο εξής: ανακοίνωση διόρθωσης της αγοράς) και ενημερώνει την Επιτροπή, την ESMA και την ΕΚΤ σχετικά με το γεγονός διόρθωσης της αγοράς.

- 5) Εντολές για παράγωγα TTF επόμενου μήνα με τιμές άνω των 275 EUR δεν επιτρέπεται να γίνουν δεκτές από την επομένη της δημοσίευσης ανακοίνωσης διόρθωσης της αγοράς (στο εξής: όριο υποβολής προσφορών).
- 6) Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα που έχουν λάβει για να αποτρέψουν την επέκταση της κατανάλωσης αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ως αντίδραση στο γεγονός διόρθωσης της αγοράς και να μειώσουν τη ζήτηση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό τη μείωση της ζήτησης αερίου κατά 15 %, όπως προβλέπεται στα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, καθώς και τους στόχους μείωσης της ζήτησης που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου. Η κοινοποίηση πραγματοποιείται το αργότερο δύο εβδομάδες μετά το γεγονός διόρθωσης της αγοράς, εκτός αν η Επιτροπή έχει εκδώσει στο μεταξύ απόφαση αναστολής δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2.
- 7) Η Επιτροπή, αφού εκτιμήσει την επίδραση του ορίου υποβολής προσφορών στην κατανάλωση αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και την πρόοδο όσον αφορά τους στόχους μείωσης της ζήτησης που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου και στα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου, μπορεί επίσης να προτείνει την προσαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου στη νέα κατάσταση.
- 8) Σε περίπτωση γεγονότος διόρθωσης της αγοράς, η Επιτροπή ζητεί από την ΕΚΤ, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, έκθεση σχετικά με τον κίνδυνο ακούσιων διαταραχών για τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγωγών.

Άρθρο 4

Παρακολούθηση και απενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς

- 1) Ο ACER παρακολουθεί συνεχώς κατά πόσον πληρούται η προϋπόθεση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β), με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής και των άρθρων 18 έως 22 του κανονισμού (ΕΕ) [XXXX/2022] του Συμβουλίου, καθώς και με βάση τις πληροφορίες για την αγορά. Ο ACER κοινοποιεί στην Επιτροπή τα αποτελέσματα της παρακολούθησής του στο τέλος κάθε εργάσιμης ημέρας, το αργότερο έως τις 18:00 ώρα Κεντρικής Ευρώπης.
- 2) Σε περίπτωση που η προϋπόθεση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β) δεν πληρούται πλέον κατά τη διάρκεια 10 διαδοχικών ημερών διαπραγμάτευσης πριν από το τέλος του μήνα που έπεται του γεγονότος διόρθωσης της αγοράς, ή αργότερα (στο εξής: γεγονός απενεργοποίησης), ο ACER δημοσιεύει χωρίς καθυστέρηση ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στην ESMA ότι δεν πληρούται πλέον η προϋπόθεση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β) (στο εξής: ανακοίνωση απενεργοποίησης). Από την επομένη της δημοσίευσης ανακοίνωσης απενεργοποίησης, παύει να ισχύει το όριο υποβολής προσφορών που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4.

Άρθρο 5

Αναστολή του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς

- 1) Η ESMA, η EKT, ο ACER, η ομάδα συντονισμού για το φυσικό αέριο και το ΕΔΔΣΜ Αερίου παρακολουθούν συνεχώς την επίδραση του ορίου υποβολής προσφορών στις αγορές και στην ασφάλεια του εφοδιασμού.
- 2) Με βάση αυτήν την παρακολούθηση, η Επιτροπή αναστέλλει ανά πάσα στιγμή, με απόφασή της, τον μηχανισμό διόρθωσης της αγοράς, αν προκύψουν ακούσιες διαταραχές της αγοράς ή προφανείς κίνδυνοι τέτοιων διαταραχών, που επηρεάζουν αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού, τις ενδοενοσιακές ροές ή τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα (στο εξής: απόφαση αναστολής). Κατά την αξιολόγηση, η Επιτροπή λαμβάνει ιδίως υπόψη το αν η συνεχιζόμενη ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς
 - α) θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο, πράγμα που θεωρείται ιδίως ότι συμβαίνει αν η Επιτροπή έχει κηρύξει περιφερειακή ή ενωσιακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938, ή μπορεί να οδηγήσει σε τυχόν ελεγχόμενη διανομή αερίου·
 - β) πραγματοποιείται σε περίοδο κατά την οποία δεν πληρούνται σε επίπεδο ΕΕ οι υποχρεωτικοί στόχοι μείωσης της ζήτησης δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, επηρεάζει αρνητικά την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του στόχου εξοικονόμησης αερίου σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου ή οδηγεί σε συνολική αύξηση της κατανάλωσης αερίου, με βάση τα δεδομένα για την κατανάλωση αερίου και τη μείωση της ζήτησης που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου·
 - γ) αποτρέπει τις βασιζόμενες στην αγορά ενδοενοσιακές ροές αερίου, σύμφωνα με τα δεδομένα παρακολούθησης του ACER·
 - δ) επηρεάζει, με βάση έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της ενεργοποίησης του μέτρου διόρθωσης της αγοράς από την ESMA και γνωμοδότηση της EKT που ζήτησε η Επιτροπή για τον σκοπό αυτό, τη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία των αγορών ενεργειακών παραγώγων·
 - ε) λαμβάνει υπόψη τις τιμές της αγοράς αερίου στις διάφορες οργανωμένες αγορές σε ολόκληρη την Ένωση και σε άλλες σχετικές οργανωμένες αγορές, για παράδειγμα στην Ασία ή στις ΗΠΑ, όπως αποτυπώνονται στον «Joint Japan Korea Marker» ή στην «Henry Hub Gas Price Assessment», οι οποίες δημοσιεύονται αμφότερες από την S&P Global Inc. της Νέας Υόρκης·
 - στ) επηρεάζει την εγκυρότητα υφιστάμενων συμβάσεων προμήθειας αερίου, συμπεριλαμβανομένων μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας αερίου.
- 3) Η απόφαση αναστολής λαμβάνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την επομένη της δημοσίευσης απόφασης αναστολής, και για όσο χρονικό διάστημα ορίζεται στην απόφαση αναστολής, παύει να ισχύει το όριο υποβολής προσφορών που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4.
- 4) Ο ACER, η EKT, η ESMA, η ομάδα συντονισμού για το φυσικό αέριο και το ΕΔΔΣΜ Αερίου επικουρούν την Επιτροπή στα καθήκοντα που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5. Η έκθεση της ESMA και η γνωμοδότηση της EKT δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο δ) θα πρέπει να εκδίδονται το αργότερο εντός 48 ωρών ή

εντός της ίδιας ημέρας σε επείγουσες περιπτώσεις, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.

- 5) Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς εφαρμόζεται μόνο για όσο διάστημα ισχύει ο παρών κανονισμός.
- 6) Κατόπιν γεγονότος διόρθωσης της αγοράς ή απόφασης αναστολής, ή υπό το πρίσμα εξελίξεων στην αγορά και την ασφάλεια του εφοδιασμού, το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει να επανεξετάσει τις προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β). Πριν από την υποβολή της εν λόγω πρότασης, η Επιτροπή θα πρέπει να διαβουλευτεί με την EKT, την ESMA, τον ACER, τη συντονιστική ομάδα για το φυσικό αέριο, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ – ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος και επανεξέταση

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εφαρμόζεται για περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του. Το αργότερο έως την 1.11.2023, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση του παρόντος κανονισμού λαμβάνοντας υπόψη τη γενική κατάσταση του εφοδιασμού της Ένωσης με αέριο και υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της εν λόγω επανεξέτασης. Η Επιτροπή δύναται, με βάση την εν λόγω έκθεση, να προτείνει παράταση της ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Πρόταση κανονισμού του συμβουλίου για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας πολιτικής: Ενέργεια

Δραστηριότητα: Θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

x νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια¹⁰

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς

Το χρηματιστήριο αερίου Title Transfer Facility (TTF) αποτελεί εικονική τοποθεσία τιμολόγησης στις Κάτω Χώρες και, λόγω της υψηλής της ρευστότητας, οι τιμές που καταγράφονται σε αυτό λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς για την ευρωπαϊκή αγορά αερίου, επηρεάζοντας έτσι τις συμβάσεις και τις πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, το TTF αποτελεί κατά κύριο λόγο δείκτη για την έγχυση αερίου μέσω φυσικών αγωγών στο ολλανδικό δίκτυο, ο οποίος χρησιμεύει κυρίως ως κόμβος για τη βορειοδυτική Ευρώπη. Επί του παρόντος, το TTF συναλλάσσεται έναντι τιμήματος με τους περισσότερους κόμβους διαπραγμάτευσης της ΕΕ, γεγονός που ως επί το πλείστον αποτυπώνει την έλλειψη προμηθειών από τη Ρωσία και τα σημεία συμφόρησης των υποδομών της περιοχής.

Το γεγονός ότι οι τιμές που καταγράφονται στο TTF λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς και ως βάση για την αντιστάθμιση συμβάσεων αερίου στους διάφορους κόμβους της ΕΕ καταδεικνύει τη σημασία του TTF για τον καθορισμό της τιμής του φυσικού αερίου στην ΕΕ.

Ως μέτρο έσχατης ανάγκης, η παρούσα επείγουσα πρόταση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση καταστάσεων υπερβολικών τιμών του φυσικού αερίου, με τον καθορισμό μέγιστης δυναμικής τιμής στην οποία θα μπορούν να πραγματοποιούνται οι συναλλαγές φυσικού αερίου στις αγορές άμεσης παράδοσης TTF επόμενου μήνα υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Το όριο αυτό θα ενεργοποιείται σε περίπτωση που επέρχονται συγκεκριμένα γεγονότα της αγοράς και θα απαιτείται μόνιμη παρακολούθηση, όχι μόνο σε μηνιαία βάση για να εξακριβώνεται κατά πόσον θα πρέπει να διατηρηθεί ο μηχανισμός διόρθωσης, αλλά επίσης και συστηματικότερη

¹⁰ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

παρακολούθηση για να διασφαλίζεται ότι δεν προκύπτει αδικαιολόγητος αντίκτυπος σε διάφορες πτυχές, από την ασφάλεια του εφοδιασμού έως τις ακούσιες διαταραχές της αγοράς, που επηρεάζει αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ενδοενωσιακές ροές, περίπτωση κατά την οποία ο μηχανισμός διόρθωσης πρέπει να αναστέλλεται αμέσως.

1.4.2. *Ειδικός στόχος*

Θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την πρόληψη υπερβολικών επιπέδων TFF επόμενου μήνα που δεν αντιστοιχούν στις τιμές ΥΦΑ.

1.4.3. *Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις*

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η πρόταση θα συμβάλει στη βέλτιστη λειτουργία της αγοράς παραγώγων με τη μεγαλύτερη ρευστότητα στην ΕΕ, αποφεύγοντας την υπερτιμολόγηση των σημείων συμφόρησης των υποδομών στη Βορειοδυτική Ευρώπη και τον αδικαιολόγητο αντίκτυπό της στις τιμές αερίου σε ολόκληρη την ΕΕ.

1.4.4. *Δείκτες επιδόσεων*

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Δημιουργία ομάδας εμπειρογνομόνων υπεύθυνων για την παρακολούθηση των εξελίξεων της αγοράς οι οποίες θα οδηγήσουν στην ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς.

1.5. **Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας**

1.5.1. *Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας*

Λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της ενεργειακής κρίσης και το μέγεθος των κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεών της, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να ενεργήσει με κανονισμό γενικής εμβέλειας και άμεσης ισχύος και εφαρμογής. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός γρήγορου και ομοιόμορφου μηχανισμού συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.

1.5.2. *Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.*

Η παρούσα πρόταση αναμένεται να συμβάλει στη συγκράτηση των επιπέδων των προθεσμιακών συμβολαίων στο TTF, αντιμετωπίζοντας και ελαχιστοποιώντας τις εκτινάξεις των τιμών, όπως αυτές που σημειώθηκαν τον Αύγουστο του 2022, διατηρώντας παράλληλα την ελκυστικότητα της ΕΕ για τα φορτία ΥΦΑ.

1.5.3. *Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος*

Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα αποτελέσει μια άνευ προηγουμένου παρέμβαση στην ευρωπαϊκή ελευθερωμένη και ολοκληρωμένη αγορά αερίου και/ή στις χρηματοπιστωτικές αγορές βασικών εμπορευμάτων. Εξαιτίας των άγνωστων

επιπτώσεων, έχει συμπεριληφθεί ισχυρό σύνολο προϋποθέσεων και γεγονότων ενεργοποίησης ασφαλείας, καθώς και ισχυρές απαιτήσεις παρακολούθησης.

- 1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Δεν είναι αναγκαίες επιχειρησιακές πιστώσεις.

- 1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Στο παρόν στάδιο δεν έχει εξεταστεί η ανάγκη υιοθέτησης διαφορετικής προσέγγισης.

Για τα νέα αυτά καθήκοντα, η Επιτροπή (ΓΔ ENER) έχει ανάγκη πρόσθετων ανθρώπινων πόρων με εμπειρογνώσια υψηλού επιπέδου. Ωστόσο, δυνάμει του τρέχοντος ΠΔΠ, η Επιτροπή πρέπει να λειτουργεί σε πλαίσιο διατήρησης σταθερού επιπέδου προσωπικού και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ανακατανομής εντός της ΓΔ και μεταξύ όλων των υπηρεσιών της Επιτροπής. Σε χωριστό νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο προβλέπεται πρόσθετο προσωπικό για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER).

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☒ περιορισμένη διάρκεια

- ☒ με ισχύ από το 2023 για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται η ενεργειακή κρίση
- ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το ΕΕΕΕ έως το ΕΕΕΕ για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το ΕΕΕΕ έως το ΕΕΕΕ για πιστώσεις πληρωμών.

☐ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το ΕΕΕΕ έως το ΕΕΕΕ,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης¹¹

☒ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- ☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☐ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Την παρακολούθηση θα αναλάβουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER).

¹¹ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Τα καθήκοντα που εκτελεί απευθείας η ΓΔ ENER θα ακολουθούν τον ετήσιο κύκλο σχεδιασμού και παρακολούθησης, όπως εφαρμόζεται στην Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων αποτελεσμάτων μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ ENER και του ACER.

Επιπλέον, οι επιδόσεις του μηχανισμού θα παρακολουθούνται σύμφωνα με το άρθρο 4 της πρότασης.

Η πρόταση περιλαμβάνει επίσης, στο άρθρο 5γ, ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Η Επιτροπή, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), θα αναλάβει την ενεργοποίηση και την παρακολούθηση του μηχανισμού παρακολούθησης της αγοράς, η οποία δεν είναι δυνατό να ανατεθεί αλλού λόγω του επιπέδου ευθύνης που συνδέεται με τα εν λόγω καθήκοντα.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων που σχετίζονται με την ενεργοποίηση και την παρακολούθηση του μηχανισμού, οι εντοπισθέντες κίνδυνοι συνδέονται με την ανεπαρκή ποσότητα ανθρώπινων πόρων και το επίπεδο εμπειρογνωσίας που απαιτείται για την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων καθοριστικής σημασίας στην Επιτροπή. Ο κατάλογος επιτυχόντων/-ουσών που θα προκύψει από τον διαγωνισμό EPSO/AD/401/22 για ειδικούς σε θέματα ενέργειας θα συμβάλει στην πρόσληψη των απαραίτητων εμπειρογνομόνων στην Επιτροπή.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Η ΓΔ ENER υποβάλλει κάθε χρόνο στοιχεία σχετικά με το κόστος του ελέγχου των δραστηριοτήτων της στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της. Το προφίλ κινδύνου και το κόστος των ελέγχων για τις δραστηριότητες σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις.

Τα καθήκοντα που ανατίθενται σε σχέση με τη δημιουργία του μηχανισμού από τη ΓΔ ENER δεν θα οδηγήσουν σε πρόσθετους ελέγχους ή σε μεταβολή του λόγου του κόστους του ελέγχου.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Η ΓΔ ENER εξέδωσε αναθεωρημένη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης το 2020. Η στρατηγική της ΓΔ ENER για την καταπολέμηση της απάτης βασίζεται στη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης και σε ειδική εκτίμηση κινδύνου που διενεργήθηκε εσωτερικά για τον εντοπισμό τομέων που είναι πιο ευάλωτοι σε περιπτώσεις απάτης, των ελέγχων που ήδη εφαρμόζονται και των δράσεων που απαιτούνται για τη βελτίωση της ικανότητας της ΓΔ ENER να προλαμβάνει, να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει περιπτώσεις απάτης.

Οι συμβατικές διατάξεις που ισχύουν για τις δημόσιες συμβάσεις διασφαλίζουν ότι οι έλεγχοι και οι επιτόπιοι έλεγχοι είναι δυνατό να διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της OLAF, με τη χρήση των τυποποιημένων διατάξεων που συνιστά η OLAF.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ¹²	χωρών ΕΖΕΣ ¹³	υποψηφίων για ένταξη χωρών ¹⁴	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
01	02 20 04 02	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ

¹² ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

¹³ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

¹⁴ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
---	----------	---

ΓΔ: ENER			Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
• Επιχειρησιακές πιστώσεις										
Γραμμή προϋπολογισμού ¹⁵ 02 20 04 02	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)								
	Πληρωμές	(2α)								
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)								
	Πληρωμές	(2β)								
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ¹⁶										
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1 β +3								

¹⁵ Σύμφωνα με την επίσημη ονοματολογία του προϋπολογισμού.

¹⁶ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

για τη ΓΑ ENER	Πληρωμές	=2α+2 β +3								
----------------	----------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)								
	Πληρωμές	(5)								
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 1 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6								
	Πληρωμές	=5+6								

Αν η πρόταση/πρωτοβουλία επηρεάζει περισσότερους του ενός επιχειρησιακούς τομείς, επαναλάβετε το ανωτέρω τμήμα:

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)								
	Πληρωμές	(5)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6								
	Πληρωμές	=5+6								

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	----------	-----------------------

Αυτό το τμήμα θα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία πρέπει να εισαχθούν πρώτα στο [παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου](#) (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος N 2023	Έτος N+1 2024	Έτος N+2 2025	Έτος N+3 2026	Έτος N+4 2027		ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: ENER								
• Ανθρώπινοι πόροι		0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
• Άλλες διοικητικές δαπάνες								
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ENER	Πιστώσεις	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	----------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος N ¹⁷	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		ΣΥΝΟΛΟ
--	--	-------------------------	-------------	-------------	-------------	--	--	--------

¹⁷ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλασίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
	Πληρωμές	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος N		Έτος N+1		Έτος N+2		Έτος N+3		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος 18	Μέσο κόστος	Αριθ. 	Κόστος 	Αριθ. 	Κόστος 	Αριθ. 	Κόστος 	Αριθ. 	Κόστος 	Αριθ. 	Κόστος 	Αριθ. 	Κόστος 	Αριθ. 	Κόστος 	Συνολι κός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ¹⁹ ...																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
- Αποτέλεσμα																		

¹⁸ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

¹⁹ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικοί στόχοι ...»

Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																
ΣΥΝΟΛΑ																

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ²⁰ 2023	Έτος N+1 2024	Έτος N+2 2025	Έτος N+3 2026	Έτος N+4 2027	ΣΥΝΟΛΟ		
--	---------------------------------	---------------------	---------------------	---------------------	------------------	--------	--	--

TOMEAS 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
Άλλες διοικητικές δαπάνες								
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

Εκτός του TOMEA 7²¹ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0	0	0	0	0			
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0	0	0	0	0			
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0	0	0	0	0			

ΣΥΝΟΛΟ	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	-----------------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

²⁰ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

²¹ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «BA»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.3.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	Έτος N 2023	Έτος N+1 2024	Έτος N+2 2025	Έτος N+3 2026	Έτος N+4 2027		
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)							
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΠΑ)²²							
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
XX 01 xx yy zz²³	– στην έδρα						
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ						
01 01 01 02 (AC, END, INT - έμμεση έρευνα)							
01 01 01 12 (AC, END, INT - άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	6	6	6	6	6		

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Αυτός ο άνευ προηγουμένου μηχανισμός συνεπάγεται καθήκοντα στενής παρακολούθησης —μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λειτουργία των αγορών βασικών εμπορευμάτων και την ασφάλεια του εφοδιασμού— τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται επί του παρόντος στον ρόλο της Επιτροπής. Λόγω του επιπέδου ευθύνης που συνδέεται με τα εν λόγω καθήκοντα —και των εξαιρετικά αρνητικών επιδράσεων που μπορεί να προκύψουν από τη μη ορθή εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων —είναι υψίστης σημασίας για τη φήμη της Επιτροπής να μην αναληφθούν κίνδυνοι που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την υλοποίησή του. Για τα καθήκοντα αυτά, η ΓΔ ENER θα προσλάβει έξι οικονομικούς/-ές αναλυτές/-ριες που έχουν ασχοληθεί με τον τομέα της ενέργειας και θα χρησιμοποιήσει τον κατάλογο επιτυχιών/-ουσών που θα προκύψει από τον διαγωνισμό EPSO/AD/401/22 για
--------------------------------	--

²² AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

²³ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

	ειδικούς σε θέματα ενέργειας.
Εξωτερικό προσωπικό	ά.α.

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- Χ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός και να προσδιοριστούν οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού και τα αντίστοιχα ποσά. Να υποβληθεί πίνακας Excel σε περίπτωση σημαντικού αναπρογραμματισμού.

- ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

- ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ²⁴	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

²⁴

Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- X Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ²⁵						
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

--

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

--

²⁵ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Πρόταση κανονισμού του συμβουλίου για τη θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την προστασία των πολιτών και της οικονομίας από τις υπερβολικά υψηλές τιμές Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας πολιτικής: Ενέργεια

Δραστηριότητα: Θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς

1.3. Η πρόταση αφορά

☒ νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια²⁶

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς

Το χρηματιστήριο αερίου Title Transfer Facility (TTF) αποτελεί εικονική τοποθεσία τιμολόγησης στις Κάτω Χώρες και, λόγω της υψηλής της ρευστότητας, οι τιμές που καταγράφονται σε αυτό λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς για την ευρωπαϊκή αγορά αερίου, επηρεάζοντας έτσι τις συμβάσεις και τις πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου σε ολόκληρη την ΕΕ. Ωστόσο, το TTF αποτελεί κατά κύριο λόγο δείκτη για την έγχυση αερίου μέσω φυσικών αγωγών στο ολλανδικό δίκτυο, ο οποίος χρησιμεύει κυρίως ως κόμβος για τη βορειοδυτική Ευρώπη. Επί του παρόντος, το TTF συναλλάσσεται έναντι τιμήματος με τους περισσότερους κόμβους διαπραγμάτευσης της ΕΕ, γεγονός που ως επί το πλείστον αποτυπώνει την έλλειψη προμηθειών από τη Ρωσία και τα σημεία συμφόρησης των υποδομών της περιοχής.

Το γεγονός ότι οι τιμές που καταγράφονται στο TTF λαμβάνονται συχνά ως τιμές αναφοράς και ως βάση για την αντιστάθμιση συμβάσεων αερίου στους διάφορους κόμβους της ΕΕ καταδεικνύει τη σημασία του TTF για τον καθορισμό της τιμής του φυσικού αερίου στην ΕΕ.

Ως μέτρο έσχατης ανάγκης, η παρούσα επείγουσα πρόταση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση καταστάσεων υπερβολικών τιμών του φυσικού αερίου, με τον καθορισμό μέγιστης δυναμικής τιμής στην οποία θα μπορούν να πραγματοποιούνται οι συναλλαγές φυσικού αερίου στις αγορές άμεσης παράδοσης TTF επόμενου μήνα υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Το όριο αυτό θα ενεργοποιείται σε περίπτωση που επέρχονται συγκεκριμένα γεγονότα της αγοράς και θα απαιτείται μόνιμη παρακολούθηση, όχι μόνο σε μηνιαία βάση για να εξακριβώνεται κατά πόσον θα πρέπει να διατηρηθεί ο μηχανισμός διόρθωσης, αλλά επίσης και συστηματικότερη

²⁶

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

παρακολούθηση για να διασφαλίζεται ότι δεν προκύπτει αδικαιολόγητος αντίκτυπος σε διάφορες πτυχές, από την ασφάλεια του εφοδιασμού έως τις ακούσιες διαταραχές της αγοράς, που επηρεάζει αρνητικά την ασφάλεια του εφοδιασμού και τις ενδοενωσιακές ροές, περίπτωση κατά την οποία ο μηχανισμός διόρθωσης πρέπει να αναστέλλεται αμέσως.

1.4.2. *Ειδικοί στόχοι*

Ειδικός στόχος

Θέσπιση μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για την πρόληψη υπερβολικών επιπέδων TFF επόμενου μήνα που δεν αντιστοιχούν στις τιμές ΥΦΑ.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η πρόταση θα συμβάλει στη βέλτιστη λειτουργία της αγοράς παραγώγων με τη μεγαλύτερη ρευστότητα στην ΕΕ, αποφεύγοντας την υπερτιμολόγηση των σημείων συμφόρησης των υποδομών στη Βορειοδυτική Ευρώπη και τον αδικαιολόγητο αντίκτυπό της στις τιμές αερίου σε ολόκληρη την ΕΕ.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Δημιουργία ομάδας εμπειρογνομόνων υπεύθυνων για την παρακολούθηση των εξελίξεων της αγοράς οι οποίες θα οδηγήσουν στην ενεργοποίηση του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της ενεργειακής κρίσης και το μέγεθος των κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών επιπτώσεών της, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να ενεργήσει με κανονισμό γενικής εμβέλειας και άμεσης ισχύος και εφαρμογής. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός γρήγορου και ομοιόμορφου μηχανισμού συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.

Βάσει της πρότασης θα απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι για τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, τον ACER. Ειδικότερα, στην πρόταση καθορίζονται νέα καθήκοντα για τον ACER όσον αφορά την παρακολούθηση των αγορών αερίου και την παροχή συνδρομής στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

ενεργοποίηση, και στη συνέχεια απενεργοποίηση, του μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς: δεδομένου του υψηλού βαθμού πολιτικής ευαισθησίας και των σημαντικών επιπλοκών των εν λόγω ενεργειών, αυτές πρέπει να γίνονται με σχολαστικό τρόπο. Επιπλέον, αυτό απαιτεί συνεχή παρακολούθηση και, ως εκ τούτου, πρέπει να εξασφαλίζεται εφεδρική υποστήριξη. Για το έργο αυτό εκτιμάται ότι χρειάζονται δύο (2) ΙΠΑ (1 αναλυτής/-ρια δεδομένων, 1 εμπειρογνώμονας αερίου). Είναι σημαντικό ότι, για λόγους συμμόρφωσης με τις αρχές της IOSCO για τους οργανισμούς κοινοποίησης τιμών όσον αφορά τις εκτιμήσεις / τους δείκτες αναφοράς των τιμών ΥΦΑ, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να είναι διαφορετικά από εκείνα που διενεργούν την εκτίμηση / τον δείκτη αναφοράς των τιμών. Ειδάλλως, το εν λόγω έργο δεν θα εκτελείται σύμφωνα με τα απαιτούμενα πρότυπα, γεγονός που θα υπονομεύσει την αποδοχή από την αγορά των εκτιμήσεων / δεικτών αναφοράς των τιμών και, ως εκ τούτου, θα υπονομεύσει την ιδέα της διενέργειάς τους εξ αρχής·

παρακολούθηση των ενδοενωσιακών ροών αερίου: για την παρακολούθηση αυτή απαιτούνται σημαντικά πιο αναλυτικά δεδομένα σχετικά με τις ροές αερίου από αυτά που παρακολουθούνται επί του παρόντος από τον ACER· θα πρέπει να συλλέγονται νέα δεδομένα με νέα εργαλεία. Για το έργο αυτό εκτιμάται ότι χρειάζονται δύο (2) ΙΠΑ (1 αναλυτής/-ρια δεδομένων, 1 εμπειρογνώμονας αερίου), καθώς και παροχή συμβουλών σχετικά με το εργαλείο συλλογής και ανάλυσης δεδομένων·

παροχή συνδρομής στην Επιτροπή, από κοινού με την EKT και την ESMA, σχετικά με τα καθήκοντα που αναφέρονται στα διάφορα άρθρα: όσον αφορά τη δυνητική στήριξη για τη μείωση της ζήτησης, τη διαμόρφωση των τιμών του αερίου εκτός της ΕΕ και τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις προμήθειας αερίου, εκτιμάται ότι χρειάζονται δύο (2) ΙΠΑ.

Από τα 6 ΙΠΑ, το 1 θα πρέπει να είναι ανώτεροι/-ες υπάλληλοι, ώστε το εν λόγω πρόσωπο να μπορεί να συντονίζει και να διευθύνει τις εργασίες στον τομέα αυτό. Αυτή η διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους για την εκτίμηση της τιμής είναι απαραίτητη ώστε να διασφαλίζεται ότι οι διαδικασίες και οι μεθοδολογίες τιμολόγησης σύμφωνα με τις αρχές της IOSCO εφαρμόζονται ορθά και με συνέπεια και να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα και η ποιότητα των δημοσιευμένων τιμών.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η παρούσα πρόταση αναμένεται να συμβάλει στη συγκράτηση των επιπέδων των προθεσμιακών συμβολαίων στο TTF, αντιμετωπίζοντας και ελαχιστοποιώντας τις εκτινάξεις των τιμών, όπως αυτές που σημειώθηκαν τον Αύγουστο του 2022, διατηρώντας παράλληλα την ελκυστικότητα της ΕΕ για τα φορτία ΥΦΑ.

- 1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Ο μηχανισμός διόρθωσης της αγοράς θα αποτελέσει μια άνευ προηγουμένου παρέμβαση στην ευρωπαϊκή ελευθερωμένη και ολοκληρωμένη αγορά αερίου και/ή στις χρηματοπιστωτικές αγορές βασικών εμπορευμάτων. Εξαιτίας των άγνωστων επιπτώσεων, έχει συμπεριληφθεί ισχυρό σύνολο προϋποθέσεων και γεγονότων ενεργοποίησης ασφαλείας, καθώς και ισχυρές απαιτήσεις παρακολούθησης.

Ο ACER διαθέτει εκτεταμένη πείρα στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων της αγοράς στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής (REMIT).

- 1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Οι αναγκαίες πιστώσεις που σχετίζονται με τις ζητούμενες θέσεις στον ACER θα χρηματοδοτηθούν από υφιστάμενα προγράμματα της ΓΔ ENER.

- 1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Για τα νέα αυτά καθήκοντα, η Επιτροπή (ΓΔ ENER) έχει ανάγκη πρόσθετων ανθρώπινων πόρων με εμπειρογνώσια υψηλού επιπέδου. Ωστόσο, δυνάμει του τρέχοντος ΠΔΠ, η Επιτροπή πρέπει να λειτουργεί σε πλαίσιο διατήρησης σταθερού επιπέδου προσωπικού και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ανακατανομής εντός της ΓΔ και μεταξύ όλων των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Στον ACER ανατίθενται επίσης πρόσθετα καθήκοντα, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση των αγορών αερίου και την παροχή συνδρομής στην Επιτροπή, για τα οποία θα χρειαστεί πρόσθετος ανθρώπινους πόρους.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☒ ☐ περιορισμένη διάρκεια

- ☒ Πρόταση/πρωτοβουλία με ισχύ από [ΗΗ/ΜΜ/2023] για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται η ενεργειακή κρίση
- ☒ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2023 έως το 2027 για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών.

☐ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το ΕΕΕΕ έως το ΕΕΕΕ,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης²⁷

☐ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή μέσω

- ☐ εκτελεστικών οργανισμών

☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☒ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☒ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΙΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.

Παρατηρήσεις

Την παρακολούθηση θα αναλάβουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με την υποστήριξη, σε ορισμένες τεχνικές πτυχές, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER).

²⁷ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Τα καθήκοντα που εκτελεί απευθείας η ΓΔ ENER θα ακολουθούν τον ετήσιο κύκλο σχεδιασμού και παρακολούθησης, όπως εφαρμόζεται στην Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων αποτελεσμάτων μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ ENER.

Τα καθήκοντα που εκτελεί ο ACER θα ακολουθούν τον ετήσιο κύκλο σχεδιασμού και παρακολούθησης, όπως εφαρμόζεται στον οργανισμό, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων αποτελεσμάτων μέσω της ενοποιημένης ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του ACER.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Η Επιτροπή, με τη συνδρομή του ACER, είναι υπεύθυνη για την ενεργοποίηση και την παρακολούθηση του μηχανισμού παρακολούθησης της αγοράς, η οποία δεν είναι δυνατό να ανατεθεί αλλού λόγω του επιπέδου ευθύνης που συνδέεται με τα εν λόγω καθήκοντα.

Είναι οικονομικά αποδοτικότερο να ανατεθεί το νέο καθήκον σε υφιστάμενο οργανισμό ο οποίος ήδη παράγει έργο όσον αφορά παρόμοια καθήκοντα. Η ΓΔ ENER κατάρτισε στρατηγική ελέγχου για τη διαχείριση των σχέσεών της με τον ACER, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής για το 2017. Ο ACER αναθεώρησε και εξέδωσε το δικό του πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου τον Δεκέμβριο του 2018.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων που σχετίζονται με την ενεργοποίηση και την παρακολούθηση του μηχανισμού, οι εντοπισθέντες κίνδυνοι συνδέονται με την ανεπαρκή ποσότητα ανθρώπινων πόρων και το επίπεδο εμπειρογνώσεως που απαιτείται για την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων καθοριστικής σημασίας στην Επιτροπή.

Ως εξειδικευμένος φορέας, ο ACER είναι σε καλύτερη θέση να βρει πρόσθετους εμπειρογνώμονες και να επιτύχει συνέργειες με το υπάρχον προσωπικό.

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Τα καθήκοντα που ανατίθενται σε σχέση με τη δημιουργία του μηχανισμού από τη ΓΔ ENER δεν θα οδηγήσουν σε πρόσθετους ελέγχους ή σε μεταβολή του λόγου του κόστους του ελέγχου. Παρομοίως, η κατανομή πρόσθετων καθηκόντων στην υφιστάμενη εντολή του ACER δεν αναμένεται να επιφέρει ειδικούς πρόσθετους ελέγχους στον ACER και, ως εκ τούτου, ο λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης θα παραμείνει αμετάβλητος.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Ο ACER εφαρμόζει τις αρχές καταπολέμησης της απάτης των αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ, σύμφωνα με την προσέγγιση της Επιτροπής. Τον Μάρτιο του 2019, ο ACER εξέδωσε νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία καταργεί την απόφαση 13/2014 του διοικητικού συμβουλίου του ACER. Η νέα στρατηγική, η οποία εκτείνεται σε περίοδο τριών ετών, βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία: ετήσια εκτίμηση κινδύνων, πρόληψη και διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, εσωτερικούς κανόνες για την καταγγελία δυσλειτουργιών, πολιτική και διαδικασία για τη διαχείριση ευαίσθητων λειτουργιών, καθώς και μέτρα που σχετίζονται με τη δεοντολογία και την ακεραιότητα.

Τόσο ο κανονισμός ACER όσο και οι συμβατικές διατάξεις που ισχύουν για τις δημόσιες συμβάσεις διασφαλίζουν ότι οι έλεγχοι και οι επιτόπιοι έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της OLAF, με τη χρήση των τυποποιημένων διατάξεων που συνιστά η OLAF.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ²⁸	χωρών ΕΖΕΣ ²⁹	υποψηφίων για ένταξη χωρών ³⁰	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
01	02 10 06	ΔΠ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του

²⁸ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

²⁹ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

³⁰ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

						δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧ Ι	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ Ι	ΝΑΙ/ΟΧΙ

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	01	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία
--	----	--

ACER (Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας)			Έτος 2023 ³¹	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	2027			ΣΥΝΟΛΟ
Τίτλος 1:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
	Πληρωμές	(2)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
Τίτλος 2:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)								
	Πληρωμές	(2α)								
Τίτλος 3:	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(3α)								
	Πληρωμές	(3β)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον ACER	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α+3α	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
	Πληρωμές	=2+2α+3β	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
--	---	-----------------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

³¹ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: <.....>									
☐ Ανθρώπινοι πόροι									
☐ Άλλες διοικητικές δαπάνες									
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ <.....>	Πιστώσεις								

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος N ³²	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων								
	Πληρωμές								

³² Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις [του οργανισμού]

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα □			Έτος Ν		Έτος Ν+1		Έτος Ν+2		Έτος Ν+3		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος ³³	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολι κός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ³⁴ ...																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
- Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		

³³ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

³⁴ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικοί στόχοι ...»

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ																
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στους ανθρώπινους πόρους του ACER

3.2.3.1. Συνοπτική παρουσίαση

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2023 ³⁵	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	2027			ΣΥΝΟΛΟ
--	----------------------------	--------------	--------------	--------------	------	--	--	--------

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι								
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

ΣΥΝΟΛΟ	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

Απαιτήσεις σε προσωπικό (ΙΠΑ):

	Έτος 2023 ³⁶	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	2027			ΣΥΝΟΛΟ
--	----------------------------	--------------	--------------	--------------	------	--	--	--------

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)	6	6	6	6	6			6
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι								
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

ΣΥΝΟΛΟ	6	6	6	6	6			6
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--	----------

³⁵ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

³⁶ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

Αναφέρετε την προβλεπόμενη ημερομηνία πρόσληψης και προσαρμόστε το ποσό αναλόγως (εάν η πρόσληψη γίνει τον Ιούλιο, λαμβάνεται υπόψη μόνο το 50 % του μέσου κόστους) και δώστε περαιτέρω εξηγήσεις.

3.2.3.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους για την αρμόδια ΓΔ

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να διατυπωθεί σε ακέραιο αριθμό (ή το πολύ με ένα δεκαδικό ψηφίο)

		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
20 01 02 01 και 20 01 02 02 (έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής)								
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)								
10 01 05 01 (άμεση έρευνα)								
Ο Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΠΑ)³⁷								
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)								
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)								
Γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) ³⁸	- στην έδρα ³⁹							
	- στις αντιπροσωπείες της ΕΕ							
01 01 01 02 (AC, END, INT – έμμεση έρευνα)								
10 01 05 02 (AC, END, INT – άμεση έρευνα)								

³⁷ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

³⁸ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

³⁹ Κυρίως για τα ταμεία πολιτικής συνοχής της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ).

Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ							

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	
Εξωτερικό προσωπικό	

Η περιγραφή του υπολογισμού του κόστους των θέσεων που εκφράζονται σε μονάδες ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο παράρτημα V τμήμα 3.

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός και να προσδιοριστούν οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού και τα αντίστοιχα ποσά.

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση του μηχανισμού ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου⁴⁰.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - ☐ Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του	Διαθέσιμες	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁴¹
-------------------	------------	--

⁴⁰ Βλ. άρθρα 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2093/2020 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027.

⁴¹ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

προϋπολογισμού:	πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

--

Να προσδιοριστεί η μέθοδος υπολογισμού των επιπτώσεων στα έσοδα.